

19. Europaudvalgsmøde 11/2-11

**Punkt 3. Samråd med finansministeren vedr. samrådsspørgsmål H om
lempelse af finanspolitikken**

EUU alm. Del (10) – samrådsspørgsmål H

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

"I forbindelse med Folketingets behandling af regeringens nedskæringspakke i sommeren 2010 oplyste finansministeren over for Folketingets Europaudvalg, at henstillingen fra EU om at styrke de offentlige finanser frem til 2013 betød, at Danmark i perioden frem til 2013 ikke måtte lempe finanspolitikken. Finansministeren udtalte i den forbindelse følgende til Europaudvalget: "Det enkelte land beslutter selv, hvordan det samlede strammingskrav skal sammensættes og fordeles over konsolideringsperioden, men – og det er vigtigt – man må dog ikke lempe finanspolitikken." (Referat af Europaudvalgets møde den 31. maj 2010, EEU alm. del (09) – Bilag 448, side 1222). Finansministeren bedes oplyse, hvorledes henstillingen fra EU nu er ændret, og på hvilken baggrund finansministeren mener, at regeringen nu kan tolke henstillingen fra EU anderledes, end det var tilfældet i sommeren 2010."

Morten Bødskov begrundede samrådsspørgsmålet med henvisning til finansministerens meget klare udtalelse – som både blev fremsat mundtligt og fremsendt skriftligt – hvori finansministeren med kraftige gestikulationer viste, at der ikke var nogen anden fortolkning, der kunne komme på tale. Derfor spurgte Morten Bødskov: "Hvor står det i grunden henne?" Han tilføjede, at forskellige professorer og Kommissionen i dag i Politiken faktisk tilkendegiver, at der er en paragraf, som giver mulighed for midlertidige afvigelser.

Finansministeren: Det direkte og klare svar på samrådsspørgsmålet H er, at henstillingen fra EU ikke er ændret, og at regeringen ikke tolker henstillingen fra EU anderledes, end det var tilfældet i sommeren 2010.

Jeg kan forstå, at Kim Mortensen og Morten Bødskov mener, at der skulle være en modstrid mellem på den ene side EU-henstillingen til Danmark og på den anden side regeringens forslag til en tilbagetrækningsreform.

Selv om tilbagetrækningsreformen strammer – og, understreger jeg, ikke lemper – finanspolitikken, er påstanden angiveligt, at da forslaget om afvikling af efterlønsreformen uundgåeligt lægger op til en udbetaling af indbetalte efterlønsbidrag, skulle det være i modstrid med det, jeg tidligere har sagt om henstillingen, særligt at man skal stramme finanspolitikken som anbefalet i henstillingen, og at man altså ikke må lempe finanspolitikken.

Det er forkert. Jeg kan naturligvis stå inde for det, jeg har sagt om henstillingen – man skal næsten være SF'er eller Socialdemokrat eller professor for at misforstå det – og forslaget til tilbagetrækningsreform ændrer ikke på det. Henstillingen siger, at vi skal bringe det offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP senest i

2013, og at vi skal begynde konsolideringen i 2011 og sikre strukturelle budgetforbedringer på ½ pct. af BNP i gennemsnit per år i perioden 2011-2013. Vi bestemmer selv fordelingen af den samlede stramning på 1½ pct. af BNP, men skal som sagt begynde konsolideringen i 2011, og vi må ikke lempe. Det er dét, jeg har sagt, og det er præcist sådan, det forholder sig.

Morten Bødskov erindrer måske den diskussion, vi havde, dengang Socialdemokraterne ville lempe i 2011. Det vil man formentlig stadig væk. Det er jo ikke ændret i S og SF's plan. Man ville lempe i 2011. Man kan sige helt klart, at der står i vores henstilling, at vi skal "... start consolidation in 2011 in order to bring the deficit below the reference value by 2013." Morten Bødskovs store nummer var, at han ville lempe i 2011. Det er soleklart imod det, der fremgår af henstillingen.

EU-kommissionen fremlagde den 27. januar sin vurdering af, hvorvidt Danmark har gennemført finanspolitiske tiltag til efterlevelse af EU-henstillingen fra 13. juli 2010. Det har vi lige behandlet under punkt 2 på Europaudvalgets dagsordenen. Kommissionens konklusion er, at Danmark lever op til henstillingen. Det er jo ikke en overraskende konklusion, da vi med genopretningsaftalen til punkt og prikke har taget initiativer til at leve op til henstillingen.

Kommissionen vurderer, at Danmark har fulgt anbefalingerne om at implementere de planlagte finanspolitiske lempelser i 2010 og påbegynde konsolideringen i 2011. Kommissionen vurderer også, at Danmarks økonomisk-politiske tiltag medfører en gennemsnitlig årlig strukturel finanspolitisk konsolidering på ½ pct. af BNP i perioden 2011-2013.

Kommissionen konstaterer også, at Danmark allerede har implementeret tiltagene i genopretningsaftalen, og at finansloven for 2011 bekræfter regeringens gennemførelse af en begrænsning i væksten i det offentlige forbrug.

Kommissionen bemærker desuden, at regeringens forslag til en tilbagetrækningsreform vil indebære en engangsudgift i 2012 i kraft af tilbagebetaling af de indbetalte efterlønsbidrag. Kommissionen konstaterer, at denne engangsudgift, som er en konsekvens af reformen, ikke vil have betydning for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP i 2013.

Det skyldes, at engangsudgiften sker i 2012, og det faktiske underskud i 2013 vil være væsentligt og holdbart under 3 pct. af BNP.

Henstillingens krav om stramning af de offentlige finanser opgøres på basis af den strukturelle saldo. Dette pointerede jeg også klart og tydeligt på det møde i Europaudvalget, der refereres til i spørgsmålet. Jeg sagde blandt andet om de generelle regler i EU's stabilitets- og vækstpagt, "at Økofin i en henstilling skal anbefale en forbedring af den strukturelle saldo på mindst ½ pct. af BNP om året i gennemsnit i konsolideringsperioden."

Pointen er, at engangssvækkelsen ikke er udtryk for en finanspolitisk lempelse, men netop et engangstiltag. Engangsudgiften i forbindelse med efterlønsreformen indgår derfor ikke i opgørelsen af den strukturelle saldo, hverken ifølge vores normale nationale regnemetoder eller ifølge EU's opgørelse. Det er der ikke noget nyt i. Sådan var reglen, før vi fik henstillingen, og sådan er den fortsat.

Hvis man derimod f.eks. sænker skatterne, øger det offentlige forbrug eller fremrykker offentlige investeringer, så er der tale om egentlige finanspolitiske lempelser, som har en strukturel effekt og derfor svækker den strukturelle saldo.

Efterlønsreformen vil desuden betyde, at der bortfalder efterlønsbidrag fra personer, der helt eller delvist mister efterlønsretten. Dette svækker isoleret set finanserne i årene, inden de positive beskæftigelsesvirkninger af reformen indtræder, fra 2014.

Genopretningsaftalen medfører imidlertid en konsolidering på 24 mia. kr., og den samlede planlagte finanspolitik er tilstrækkelig til at styrke struktursaldoen med 1½ pct. af BNP i perioden 2011-2013, også inklusive effekterne af tilbagetrækningsreformen. Finanspolitikken er altså fuldt ud i overensstemmelse med henstillingen.

Alt i alt er konklusionen klar: Der er ikke tale om, at Danmarks EU-henstilling er ændret. Og regeringen tolker ikke EU-henstillingen anderledes, end det var tilfældet i sommeren 2010. Vi lever fuldt op til de europæiske spilleregler med effekterne af efterlønsreformen.

Pia Olsen Dyhr mente, regeringen havde skubbet EU foran sig og sagt: "Det er EU's skyld, at vi skal gennemføre besparelser i Danmark." Hun pointerede, at det er regeringens ansvar. Det er regeringen, der har valgt at lave besparelser. I hendes hoved var en engangsudbetaling af efterløn i størrelsesordenen 20-40 mia. kr. forholdsvis mange penge. Hun forstod ikke, at man sagtens kunne gøre dette, mens det ville ødelægge den strukturelle balance, hvis man brugte 5 mia. kr. på renovering af offentlige bygninger. Hun mente, der var tale om en lempelse af finanspolitikken, hvis man gennemførte regeringens planer vedrørende efterlønnen.

Pia Olsen Dyhr pegede på, at der i besvarelsen af spørgsmål 79 fra maj sidste år står helt præcist: "... men at man ikke må lempe i et år i perioden."

Morten Bødskov mente, man skal lytte efter, hvad finansministeren ikke siger, og hvis han ikke svarer tilstrækkeligt klart på det stillede spørgsmål, er der noget at komme efter. Morten Bødskov gentog sit klare spørgsmål: "Hvor står det henne i pagten eller i henstillingen eller andre steder, at man ikke må lempe i et år i perioden?"

Det kan godt være, man fortolker det sådan, at en udbetaling på 35 mia. kr. ikke vedrører den strukturelle saldo, men det må da påvirke folks forbrug, at regeringen vælger at udbetale efterlønsbidraget til folk.

Niels Helveg Petersen mente ligesom Pia Olsen Dyhr, at finansministeren skubber EU foran sig. Det er ikke EU's skyld, at vi pludselig skal foretage et økonomisk indgreb. Realiteten er, at vi har ført en alt for lempelig finanspolitik i 2007 og 2008, hvor den samlede efterspørgsel steg alt for kraftigt. Det er en underdrivelse, når finansministeren siger i en bisætning, at sænkningen af skatterne var en lempelse af finanspolitikken. Ja, det var en del af miseren.

Man kan selvfølgelig godt lempe finanspolitikken et enkelt år for at sætte gang i vækst og beskæftigelse. Det kan være meget fornuftigt. Kickstarten i 1993 er et meget godt eksempel herpå.

Finansministeren, som er en praktisk mand, fremhæver hele tiden perioden 2011-2013, men efter Niels Helveg Petersens mening er det virkelige problem, at alle beregninger viser, at der efter 2015 vil komme et permanent underskud.

Line Barfod ventede spændt på et svar på Morten Bødskovs spørgsmål.

Der er tale om en lempelse, når regeringen vil betale så mange penge ud i 2012. Men hun kunne godt forstå, at regeringen i et valgår sagde: "Stem på os, så får I 20-30-40.000 kr. udbetalt kontant i 2012."

Hun kunne godt sige mange kritiske ting om EU, men det er ikke EU's skyld, at regeringen gennemfører nedskæringer i Danmark. Så detaljerede anbefalinger har EU ikke hjemmel til i dag – men vil måske få det, hvis det, Frankrig og Tyskland pønser på, bliver virkelighed.

Pia Adelsteen opfattede den udbetaling, folk skal have, som en engangsudgift. Det er ikke en årligt tilbagevendende driftsudgift. Derfor vedrører det ikke finanspolitikken. Der er nogle regler i vækst- og stabilitetspagten, som skal overholdes, og da der var et underskud i 2009 og 2010, er der en regning, der skal betales.

Finansministeren sagde, at udgangspunktet er, at da vi lempede i 2009 og 2010, har vi fået en henstilling, og derfor skal vi stramme i 2011, 2012 og 2013. Han betegnede det som et prokuratorkneb, når Morten Bødskov spørger, hvor det står, at man ikke må lempe et år i henstillingsperioden, og sammenlignede det med, at hvis der står i færdselsloven, at man skal køre i højre side, så spørger man: "Hvor står det, at man ikke må køre i venstre side af vejen?" Det er fuldstændig indholdsløs polemik. Der står i henstillingen: "... start consolidation in 2011 in order to bring the deficit below the reference value by 2013."

Han bad Morten Bødskov studere den henvendelse, kommissær Olli Rehn netop har sendt til Ungarn. Der er en formodning om, at man vil lempe finanspolitikken i Ungarn, og derfor kommer der straks en reaktion fra Kommissionen.

Det er et interessant spørgsmål, Pia Olsen Dyhr rejser, nemlig hvorfor det ikke indgår i den strukturelle saldo, når man foretager en engangsudbetaling. Det er fordi den har en særlig karakter og indgår i den foreslåede reform af efterlønnen, som i sig selv er en stramning og ikke en lempelse af finanspolitikken. Finansministeren sagde i den forbindelse, at nu måtte venstrefløjten beslutte sig for, om man betragtede efterlønsreformen som en lempelse eller en stramning af finanspolitikken. Han betegnede deres måde at argumentere på som fuldstændig hen i vejret. Engangsudbetalingen vil ikke nødvendigvis betyde, at der kommer penge ud i samfundet. En del af de tilbagebetalte midler vil formentlig blive overført til pensionsordninger eller til anden opsparing. Offentlige investeringer er derimod en del af finanspolitikken, fordi de gennemføres løbende. Sådan er det efter reglerne både i EU og i OECD.

Nu er vi på den anden side af krisen, og regningen skal samles op, fordi det er det bedste for dansk økonomi, og fordi vi skal leve op til EU's henstillinger. Derfor

gennemfører regeringen en konsolidering af de offentlige finanser i kraft af genopretningsaftalen. Konsolideringen inkluderer også en normalisering af de offentlige investeringer. Det er en finanspolitisk stramning, som har en positiv effekt på den strukturelle saldo. S og SF regner på en anden måde. De mener tilsyneladende, at vi ikke strammer finanspolitikken ved efterlønsreformen. Det betegnede finansministeren som et meget mystisk synspunkt.

Finansministeren kunne godt være polemisk og spørge Niels Helveg Petersen, hvilke finanspolitiske stramninger Det Radikale Venstre foreslog i 2007 og 2008. Selvfølgelig påtager regeringen sig ansvaret for den førte politik, og den er endda stolt over, at den i perioden frem til 2008 afdrog på gælden, således at vi ikke havde nogen nettogæld i 2008, hvilket gav mulighed for at føre en lempelig finanspolitik i 2009 og 2010, som sikrede, at vi kom mere skånsomt igennem krisen end næsten alle andre lande.

Krisen har slået os ud af kurs, og nu er der en regning, vi skal samle op.

Den forklaring, Pia Adelsteen kommer med, giver et udmærket billede af situationen.

Morten Bødskov pointerede, at diskussionen i udgangspunktet ikke handler om, hvorvidt regeringen lemper eller strammer finanspolitikken, eller hvad finansministeren mener om oppositionens forslag. Den handler om, hvor det står, at man ikke må lempe i et år i perioden. Kommissionen har udtalt, at det godt kan lade sig gøre, hvis man når målet i 2013. I det citat, der findes i samrådsspørgsmålet, har finansministeren ikke givet korrekte oplysninger til Folketinget.

Finansministeren siger, at udbetalingen i 2012 ikke nødvendigvis medfører, at der kommer flere penge ud i samfundet, men den må trods alt have en eller anden effekt. I det svar fra Finansministeriet, som er oversendt til Folketingets Finansudvalg, og som kom i onsdags – svaret på spørgsmål 83 – er der en tabel, som angiver den faktiske og den strukturelle saldo med og uden efterlønsreformen. Her kan man se, at i 2011 er den strukturelle saldo minus 1,3 pct. af BNP, i 2012 er den minus 0,9 pct. af BNP uden reformen og minus 1,1 pct. af BNP med reformen, og i 2013 er den minus 0,2 pct. af BNP uden reformen og minus 0,4 pct. af BNP med reformen. Morten Bødskov spurgte, om finansministeren på den baggrund ville fastholde, at det ikke har nogen påvirkning af den strukturelle balance, hvad man foretager sig med hensyn til efterlønnen.

Pia Olsen Dyhr var klar over, at efterlønsreformen er en stramning, men i et bestemt år, nemlig 2012, kaster man nogle penge ud i samfundet. Det må da være en lempelse af finanspolitikken. Hun henviste igen til svaret på spørgsmål 79. Hun fastholdt, at der står, at de strukturelle budgetforbedringer som hovedregel skal være på mindst ½ pct. om året i gennemsnit, og at ikke hele forbedringen må indtræde i det sidste år. Men hvor står det, at man ikke må lempe i et enkelt år?

Line Barfod mente, det måtte være muligt for finansministeren at besvare det spørgsmål, der er stillet. Der er ingen tvivl om, at efterlønsreformen som helhed er en stramning på længere sigt, men her diskuterer vi, om den i et enkelt år indebærer en lempelse.

Niels Helveg Petersen mente ikke, det skulle udvikle sig til en økonoms historie, men han gjorde opmærksom på, at Det Radikale Venstre ikke deltog i den almindelige løssluppenhed i 2007 og 2008 og foreslog lempelser i finanspolitikken, men tværtimod kritiserede lempelserne, hvilket kan dokumenteres.

Når finansministeren siger, vi er kommet bedre igennem krisen end andre lande, måtte Niels Helveg Petersen pege på, at vore nabolande Tyskland og Sverige står i en stærkere økonomisk position end Danmark. Vi har en positiv udvikling på betalingsbalancen, men statsfinanserne har det skidt, og vækstudsigterne i dansk økonomi er ikke nær så gode som i de to nævnte lande.

Finansministeren pegede i anledning af Niels Helveg Petersens bemærkninger på, at man i Sverige har en højere ledighed end i Danmark, og at man i Tyskland har en højere gæld, end vi har i Danmark. Hvis man sammenligner med gennemsnittet i EU, ligger vi rigtigt, rigtigt godt.

Det er klart, at det fra 2014 vil være sådan, at bidragene til efterlønnen bortfalder, hvilket selvfølgelig får betydning for den strukturelle balance. Men selv med dette in mente holder regeringen sig inden for henstillingen. Ligesom udbetalingen af SP-opsparingen i sin tid ikke havde indflydelse på den strukturelle balance, har engangsudbetalingen i forbindelse med efterlønsafskaffelsen ingen betydning for den strukturelle balance.

Morten Bødskov vil føre en løssluppen økonomisk politik i håb om at vinde regeringsmagten, mens regeringen er nødt til at forholde sig til virkeligheden.

Nu havde finansministeren ikke lige vækst- og stabilitetspagten med, men den handler om, at man skal stramme finanspolitikken. Han henlede opmærksomheden på, at i den henstilling, vi har fået, står der, at vi skal starte konsolideringen i 2011 og bringe underskuddet ned under de 3 pct. af BNP i 2013, og vi skal sikre en årlig konsolidering på mindst 0,5 pct. af BNP i perioden 2011-13. Det er altså stramninger, der er tale om.

Finansministeren henviste i øvrigt til, at den vurdering, Kommissionen er kommet med efter de første 6 måneder, klart siger, at Danmark har implementeret de finanspolitiske virkemidler i 2010 og har startet konsolideringen i 2011 i overensstemmelse med Rådets henstillinger.

Finansministeren gentog sine synspunkter på den uansvarlige økonomiske politik, S og SF vil føre, og mente, man prøvede at fortolke sig udenom de klare, klare regler.

Morten Bødskov bed sig fast i finansministerens omtale af de "klare, klare regler" og spurgte igen, hvor det står.

Han oplæste endnu engang tallene i svaret fra Finansministeriet og spurgte, om sandheden ikke er, at når man skal tilbagebetale disse midler, så skal man låne til det, og så bliver gælden forøget. Det må få konsekvenser for den strukturelle saldo.

Pia Olsen Dyhr spurgte i anledning af finansministerens henvisning til Olli Rehns henvendelse til Ungarn, om han mente, Danmarks økonomiske situation kan sammenlignes med Ungarns.

Da finansministeren fremturede med, at S og SF's politik er uansvarlig, henviste hun til, at Finansministeriet selv i sin gennemgang af S og SF's plan skriver, at S og SF anerkender henstillingen.

Pia Adelsteen pegede på, at henstillingen om at konsolidere med 1½ pct. af BNP over tre år er den mindste henstilling, man kan få.

Selvfølgelig påvirker det den strukturelle balance, at indbetalingerne til efterlønnen stopper, men man kan vel ikke forlange, at folk skal betale ind til en ordning, som ikke længere eksisterer.

Finansministeren erkendte, at det påvirker den strukturelle balance, at indbetalingerne til efterlønsordningen stopper.

Hen oplæste igen den henstilling, vi har fået, og pointerede, at der er tale om grader af stramning, ikke om lempelser. Også i vækst- og stabilitetspagten taler man om stramninger. Så skal man vist være socialdemokrat eller professor for at tro, at man kan lempe finanspolitikken.

Kommissionens henvendelse til Ungarn er i overensstemmelse med Kommissionens praksis.

Finansministeren erklærede sig fuldstændig enig med Pia Adelsteen.

Herefter fulgte en fjerde og femte runde, hvor **Morten Bødskov** og **finansministeren** gentog deres argumentation.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3069+3070 (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 21. februar 2011

Udenrigsministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkterne er til orientering.

Som bekendt sker forelæggelsen efter udvalgets ønske en uge tidligere end normalt. Det er klart, at der kan ske ændringer i dagsordenen frem mod rådsmødet om 10 dage. Såfremt der sker væsentlige ændringer i dagsordenen, vil jeg sørge for, at udvalget skriftligt bliver orienteret herom.

1. Opfølgning på det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 4. februar 2011

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 4/2-11 – bilag 6 (konklusioner af 4/2-11)

Det Europæiske Råd 4/2-11 – bilag 7 (Skriftlig afrapportering af 10/2-11)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag 245 (senest behandlet i EUU 28/1-11)
(foreløbigt referat)

Euo-nyhed www.eu-

oplysningen.dk/nyheder/euidag/2011/februar/eurozone

2. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde den 24.-25. marts 2011

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udenrigsministeren: Sidste fredag var der ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd. Her besluttede man at iværksætte en række initiativer inden for energi og innovation. På energiområdet blev det blandt andet besluttet:

- At fuldføre det indre marked for energi i 2014.
- At udbygge EU's energiinfrastruktur, så ingen regioner i EU er afkoblet fra EU's energinetværk i 2015.
- At etablere en mere sammenhængende ekstern EU-energi politik i forhold til tredjelande.
- At arbejde på at øge energieffektiviteten ved at indføre krav til energieffektivitet i offentlige indkøb. Medlemslandene vil tage udgangspunkt i Kommissionens kommende plan om energieffektivitet, der vil indeholde en række konkrete forslag.

På innovationsområdet blev det blandt andet besluttet:

- At forsøge at færdigtablere det såkaldte "europæiske forskningsrum" i 2014, der skal sikre et "indre marked for viden".
- At effektivisere og forenkle EU's programmer for forskning, udvikling og innovation, så der bliver færre administrative byrder for forskere og virksomheder.
- At forbedre rammevilkårene for virksomhederne.
- At etablere et digitalt indre marked i 2015.

På mødet i Det Europæiske Råd fyldte det tysk-franske forslag om nyt styrket økonomisk samarbejde mellem eurolandene selvfølgelig en del. Der er tale om den såkaldte konkurrenceevnepagt, hvor kansler Angela Merkel under frokosten præsenterede de foreløbige tyske og franske overvejelser.

Eurolandene og EU-institutionerne vedtog en erklæring om, at de ville øge koordinationen af den økonomiske politik i euroområdet med henblik på at forbedre konkurrenceevnen og derved opnå en højere grad af konvergens. Ifølge erklæringen vil formanden for Det Europæiske Råd, Van Rompuy, i den kommende tid gennemføre konsultationer med eurolandene, og ikke-eurolandene vil også blive involveret i processen. Van Rompuy vil i samarbejde med kommissionsformanden vende tilbage med konkrete forslag om den videre vej frem. Erklæringen slår også fast, at ikke-eurolande vil blive inviteret til at deltage i samarbejdet i konkurrenceevnepagten.

Baggrunden for de tysk-franske overvejelser er, at man fra tysk og fransk side vurderer, at de økonomiske problemer, som Europa står over for, ikke blot er gældsproblemer, men også en lav konkurrenceevne. Derfor foreslår Tyskland og Frankrig et tættere samarbejde mellem eurolandene om konkurrenceevne. Vi ved endnu ikke, hvilke præcise områder samarbejdet vil omfatte, men mulige emner kunne for eksempel være større fleksibilitet på arbejdsmarkedet og højere tilbagetrækningsalder.

Det er også uklart, hvilken form samarbejdet vil komme til at tage. Det tyder på, at der vil være tale om et samarbejde uden for traktaten, dvs. et mellemstatsligt samarbejde, der vil blive forankret på stats- og regeringschefsniveau med afholdelse af topmøder med de deltagende lande i konkurrenceevnepagten. Der vil formentlig blive afholdt et topmøde for eurolandene allerede inden mødet i Det Europæiske Råd i marts.

Det er positivt, at der blandt EU's ledere er enighed om at sætte øget fokus på EU's konkurrenceevne. Fra regeringens side hilser vi derfor det tysk-franske initiativ velkomment og er positive over for at medvirke til at drøfte dets udformning. Krisen har understreget, at Europa er et økonomisk skæbnefællesskab, hvor usunde økonomiske dispositioner i et land får negative konsekvenser for de andre. Særligt en lille og åben økonomi som Danmark, der traditionelt selv fører en ansvarlig økonomisk politik, har en klar interesse i, at andre gør det samme.

Det er derfor også positivt, at ikke-eurolande som Danmark vil blive involveret i de videre drøftelser om konkurrenceevnepagten, og at vi også får mulighed at deltage, hvis vi ønsker det. Det siger sig selv, at vi først kan tage endelig stilling til eventuel dansk deltagelse, når vi kender konkurrenceevnepagtens præcise form

og indhold. Da der er tale om et nyt samarbejde, kan der meget vel blive tale om komplicerede drøftelser i det videre forløb.

Konkurrenceevnepagten vil også blive drøftet på Det Europæiske Råd den 24.-25. marts, hvor den vil være en del af en større pakke af beslutninger på det økonomiske område, der også vil omfatte enighed blandt medlemslandene om de seks lovgivningsforslag om styrket økonomisk samarbejde, om indholdet af den permanente krisemekanisme samt vedtagelse af traktatændringen om krisemekanismen. Derudover vil det europæiske semester også være på dagsordenen. Endelig drøftede stats- og regeringscheferne situationen i Egypten og Tunesien. Det Europæiske Råd opfordrede den egyptiske regering til at imødekomme befolkningens ønsker om politiske reformer og understregede, at transitionsprocessen skal begynde nu. Der var enighed om, at EU skulle bakke op om transitionsprocesserne, blandt andet gennem en ny pakke af støttetiltag og gennem nabo-skabspolitikken og Middelhavsunionen.

Pia Olsen Dyhr syntes, det var interessant, hvad udenrigsministeren sagde om konkurrenceevnepagten, og spurgte, om man forestiller sig at bruge Lisabontraktatens muligheder for forstærket samarbejde, eller om der bliver tale om et parallelt system.

Kim Mortensen lagde mærke til, at man kaldte det tysk-franske udspil for en konkurrenceevnepagt, men man kunne også kalde det en finanspolitisk pagt. Hvis det er en konkurrenceevnepagt, hvordan kan det så aktualisere en debat om en dansk afstemning om euroen, som statsministeren er inde på?

Per Clausen ville ikke genoptage den debat, man havde haft med finansministeren om konkurrenceevnepagten, men spurgte, hvordan man forestiller sig beslutningsprocessen i Danmark, hvis vi skal være med i det nye samarbejde.

Pia Adelsteen spurgte, hvad man forventede af det topmøde, som skal være den 11. marts, hvor Danmark måske kan være med på sidelinjen, selv om mødet kun er for eurolande.

Hun havde set i nyhederne og i nyhedstelegrammerne, at det tysk-franske udspil bl.a. indeholdt noget om ens pensionsalder, ens selskabsskat og lønstop. For hende at se ville det være et indgreb i den arbejdsmarkedspolitik, vi fører i Danmark. I forbindelse med selskabsskatten nævnte hun, at irerne har fået lavet en undersøgelse, der viser, at hvis man fik ens selskabsskat, ville det betyde et fald i antallet af arbejdspladser i Irland på 200.000. Pia Adelsteen syntes, statsministerens udmeldinger med hensyn til, om vi skulle være med i det nye samarbejde, var lidt uklare.

Udenrigsministeren pointerede, at der er to lande, som i meget overordnede termer har fremlagt nogle tanker for Det Europæiske Råd, men der foreligger ikke noget konkret forslag på nuværende tidspunkt. Van Rompuy er blevet bedt om at forberede det videre forløb. Ideen vil blive diskuteret blandt eurolandene på det møde den 11. marts, som Pia Adelsteen nævner, og så vil

man drøfte den på Det Europæiske Råd den 24.-25. marts, hvor Danmark selvfølgelig vil deltage i forberedelserne.

Med hensyn til navnet sagde udenrigsministeren til Kim Mortensen, at det er moderen og faderen, der bestemmer navnet, og ophavsmændene har altså kaldt det en konkurrenceevnepagt.

Der er nu sat en proces i gang for at få fastlagt, hvad indholdet af det nye samarbejde skal være, og i den forbindelse vil Van Rompuy konsultere alle medlemslandene i samarbejde med Kommissionen. Ideen er, at det skal være et samarbejde uden for traktaten.

Hvis der bliver lagt op til at lave et større samarbejde på det økonomiske område, så er det noget, vi har en interesse i at forholde os positivt til, men udenrigsministeren understregede, at alt, hvad vi gør i forhold til eventuelle nye initiativer, selvfølgelig må være i overensstemmelse med vort forbehold. Hun var helt enig i det, statsministeren havde sagt om, at hvis man blandt eurolandene styrkede det interne økonomiske samarbejde og dermed skubbede andre lande længere ud i periferien, ville det være en yderligere omkostning ved at stå uden for eurosamarbejdet. Når der kommer et konkret forslag, vil regeringen selvfølgelig drøfte det med Europaudvalget.

Per Clausen forstod, at man ville lave en konkurrenceevnepagt, som lå uden for EU, men som ville tømme samarbejdet inden for EU for sit indhold. Det bliver meget spændende.

Pia Olsen Dyhr gjorde opmærksom på, at man ikke kan bruge EU's institutioner, hvis det bliver et samarbejde, som ligger uden for EU.

Pia Adelsteen forstod på udenrigsministeren, at der ikke var forelagt konkrete forslag, men ifølge Ritzau har Tyskland og Frankrig fremlagt en 6 punkts plan, som andre lande har tilsluttet sig eller kritiseret. Hun syntes, det var interessant, at to lande stillede dette forslag, for det viser, at Lissabontraktaten ikke fungerer. Det er interessant, at statsministeren udtaler, at det er et vigtigt initiativ, som kan få stor betydning for Europa, og at Danmark derfor gerne vil være med i forhandlingerne.

Udenrigsministeren pointerede, at vi ikke ved særlig meget om ideen lige nu, men de to lande har selv sagt, at de forestiller sig samarbejdet uden for traktaten. Hun opfattede ikke dette som, at man skrottede EU, men så det som et supplement til EU.

I svaret til Pia Olsen Dyhr sagde udenrigsministeren, at hun ikke kunne vide, om det endte med at blive et samarbejde uden for EU, eller om man kunne bruge bestemmelserne om forstærket samarbejde.

Der har ikke været nogen substantiel drøftelse, heller ikke af de seks punkter. Statsministeren har meget rigtigt sagt i anledning af det initiativ, der er taget, at vi er ekstremt afhængige af hinanden og stærkt forbundet med hinanden økonomisk. Det er ikke lige meget, hvilken økonomisk politik der bliver ført i de enkelte medlemslande. Hvis der er medlemslande, der bare bruger penge og forgælder sig, så smitter det af på de andre lande, ligesom influenza gør.

3. Samhørighedspolitik

– *Orientering fra formandskabet/rådskonklusioner*

KOM (2010) 0642

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 6)

KOM (2010) 0642 – bilag 2 (Dansk hørings svar af 3/2-11 til den 5. Samhørighedsrapport)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag 193 (senest behandlet i EEU 10/12-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Adelsteen forstod, at regeringen var rimelig skeptisk. Hun bad udenrigsministeren sige lidt om, hvad man forventede med hensyn til samhørighedspolitikken.

Udenrigsministeren var nu ikke så skeptisk, men hun ønskede, at samhørighedspolitikken blev mere resultatorienteret. Vi ønsker at fremme de målsætninger, vi har sat op i Europa 2020-strategien.

4. EU's mål rettede foranstaltninger i forhold til Zimbabwe

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (09) – bilag 266 (side 635, senest behandlet i EUU 12/2-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Olsen Dyhr syntes, det var en god idé at foretage en vis lempelse af sanktionerne, når den sydafrikanske præsident anbefaler det. Hun mente, dette måtte være et vink med en vognstang til Mugabe.

Udenrigsministeren pegede på, at reformkræfter i Zimbabwe og den sydafrikanske præsident havde opfordret til, at man lemper nogle af sanktionerne som led i den proces, der skal være med til at sikre frie, fredelige og retfærdige valg. Det må EU lytte til, således at Mugabe ikke kan bruge sanktionerne til at undgå at gå i den rigtige retning. De sanktioner, man konkret tænker på at ophæve, drejer sig bl.a. om 32 individer, som p.t. er sortlistet, som ikke har været involveret i menneskeretsovertrædelser, og om 3 personer, som slettes af sanktionslisten, idet de er afgået ved døden. Men den generelle våbenembargo videreføres uændret.

5. Sahel

– (Evt.) *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag 245 (senest behandlet i EUU 28/1-11)
(punktet ikke omtalt)

Udenrigsministeren: Under rådsmødet forventes en drøftelse af EU's strategi for sikkerhed og udvikling i Sahel med udgangspunkt i en mundtlig redegørelse fra EU's udenrigsrepræsentant Ashton. Strategien vil blive udarbejdet på baggrund af den forværrede sikkerhedssituation i området, der truer både regionalt samarbejde samt lokale og internationale interesser. Udviklingen skyldes især stigende aktivitet fra terrorgruppen Al-Qaeda in Islamic Maghreb, AQIM.

Fra dansk side støtter vi et stærkt EU-engagement i Sahel. Den seneste tids begivenheder i Nordafrika har vist vigtigheden af en aktiv EU-indsats i nærområdet, der inddrager både politiske, demokratiske og udviklingsmæssige hensyn. Danmark lægger vægt på, at strategien bliver bredt funderet og forholder sig til nogle af de dybereliggende årsager til den forværrede situation. Det gælder blandt andet sammenhængen med den udbredte fattigdom, den økonomiske og politiske marginalisering af visse områder og befolkningsgrupper samt behovet for at styrke demokrati og god regeringsførelse.

Danmark har bidraget aktivt til arbejdet med sikkerhed og udvikling i Sahel med fokus på regionalt samarbejde og kapacitetsopbygning. Udkastet til EU-strategi ligger tæt op ad danske synspunkter, herunder med vægt på lokalt ejerskab, styrkelse af regionalt samarbejde og mulighed for udpegning af en særlig EU-udsending. Fra dansk side har vi desuden støttet drøftelser mellem landene i Vestafrika om et styrket antiterrorssamarbejde, og vi ser nu frem til at deltage i Rådets drøftelse af strategien med baggrund i erfaringerne fra det betydelige danske engagement i området.

6. Somalia/Afrikas horn

– *(Evt.) Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (09) – bilag 480 (side 1363, senest behandlet i

EUU 11/6-10)

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 997, behandlet i EUU 7/5-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

**7. Menneskerettigheder (i lyset af 16. samling i FN's
Menneskerettighedsråd)**

– *Politisk drøftelse/evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 18)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

8. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag 239 (senest behandlet i EEU 10/12-10)

Udenrigsministeren: Udenrigsministrene vil drøfte den aktuelle udvikling i Mellemøsten og EU's engagement i regionen. Jeg forventer, at fokus for drøftelsen vil være på mulighederne for en genoptagelse af fredsforhandlingerne særligt i lyset af kvartetmødet, der blev holdt den 5. februar.

De direkte forhandlinger har været indstillet siden september sidste år, hvor det israelske bosættelsesstop ikke blev forlænget, hvilket medførte, at palæstinerne afbrød forhandlingerne. Efterfølgende lykkedes det ikke USA at opnå et kompromis med Israel vedrørende bosættelserne. Den bekymrende udvikling er fortsat i 2011 med nedrivningen af den historiske bygning Shepherd's Hotel i Øst-Jerusalem, hvilket er blevet fordømt af EU, og annoncering af planer om et større antal nye boliger i bosættelsen Gilo. Der hersker ingen tvivl om regeringens holdning til bosættelserne: De er ulovlige og udgør en hindring for fred.

Det er muligt, at man på rådsmødet vil komme ind på EU's håndtering af det palæstinensiske udkast til FN-resolution om bosættelser. Udkastet har været formuleret som reaktion på manglende fremskridt i fredsprocessen.

En række EU-lande har uformelt tilkendegivet at ville støtte fremlæggelsen af resolutionen. Heroverfor har USA og Ashton klart tilkendegivet, at de mener, at en sådan resolution vil kunne undergrave arbejdet i kvartetten. Det er nu håbet, at den fornyede aktivitet i kvartetten vil mindske behovet for at involvere Sikkerhedsrådet.

Kvartetten understreger i sin erklæring fra mødet i München i weekenden, at en yderligere forsinkelse i genoptagelsen af fredsforhandlingerne vil være ødelæggende for udsigten til regional fred og sikkerhed, og fastholder en tidsfrist for afslutningen af forhandlingerne til september 2011. Kvartetten – og dermed også EU – har planlagt en række møder med henblik på at bringe forhandlingerne tilbage på sporet. EU støtter fortsat stærkt op bag de amerikanske bestræbelser, og det er min forventning, at vi på rådsmødet næste mandag vil drøfte mulighederne for, at EU i den kommende tid kan forsøge at spille en mere aktiv rolle, herunder i relation til en genstart af forhandlingerne.

Selv om det er en vanskelig tid for fredsprocessen, er der også en række positive udviklingstræk. Her kan jeg fremhæve palæstinenserne store fremskridt i relation til statsopbygningen, som anerkendes af både Verdensbanken og kvartetten. Her spiller EU en helt central rolle med markante bidrag til teknisk og administrativ udvikling. Også Netanyahus nylige annoncering af en pakke med tillidskabende skridt over for palæstinerne skal nævnes.

Situationen i Gaza er fortsat bekymrende, og EU arbejder på at gennemføre en række tiltag, der har til formål at øge eksport, import og adgang for personer til og fra Gaza og dermed forbedre forholdene for befolkningen i Gaza. Konkret overvejes, om EU kan bidrage med træning og materiel til at støtte passage via grænseovergange fra Israel til Gaza.

Pia Olsen Dyhr betegnede det som helt centralt, at vi hele tiden presser på for, at der kommer forsyninger til Gaza, så beboerne i Gaza ikke skal føle sig isoleret i forhold til resten af verden.

Udenrigsministeren gjorde opmærksom på, at EU fokuserer meget på Gaza og ønsker at forbedre forholdene for beboerne i Gaza. Derfor har EU arbejdet med en trepunktspakke, som skal forbedre levevilkårene for de mennesker, der bor i Gaza – og herunder også forbedre adgangen for varer til Gaza. Her kan EU gøre en positiv forskel.

Udg. 9. Libanon

- *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 22)

Punktet var udgået.

10. Bosnien-Hercegovina

- *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 24)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. Del (10) – bilag 239 (senest behandlet i EEU 10/12-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. EU og FN

- *Status*
Rådsmøde 3069+3070 – bilag 1 (samlenotat side 26)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. Del (10) – bilag 84 (side 112, senest behandlet i EEU 22/10-10) (ikke omtalt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Udviklingen i EU's sydlige nabolande

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 2)

Rådsmøde 3064+3065 – bilag 4 (supplement til forelæggelse
rådsmøde 31/1-11)

Udenrigsministeren: Under dette punkt forventer jeg en generel drøftelse af den aktuelle situation i EU's sydlige nabolande med fokus på Egypten og Tunesien efter de folkelige opstande.

Udviklingen i Egypten er fortsat kompleks, og det er vanskeligt at forudse, hvordan de kommende uger vil forløbe. Indtil videre fortsætter de folkelige protester med krav om Mubaraks afgang. Mubaraks tale til nationen i går aftes levede ikke op til de forventninger, der var skabt blandt demonstranterne. Det kan betyde en yderligere eskalering af de folkelige protester. Den nyudnævnte vicepræsident, Omar Soliman, har indledt en række dialogmøder med repræsentanter fra oppositionen med henblik på at drøfte forfatningsændringer og reformer.

I Tunesien har den midlertidige regering annonceret gennemførelsen af frie præsident- og parlamentsvalg inden for 6 måneder. Der er indledt drøftelser af reformer af det tunesiske samfund og nedsat tre komiteer: Én der skal undersøge forhold omkring voldsudøvelsen under den folkelige opstand, én der skal efterforske korrupsion, og én der skal revidere lovgivningen, så den bliver i overensstemmelse med internationale normer og traktater. En højniveau embedsmandsdelegation fra den fælles udenrigstjeneste har aflagt besøg i Tunesien og drøftet mulighederne for støtte, ligesom Ashton forventer at aflægge besøg i både Tunesien og Egypten i næste uge.

Jeg forventer på mødet en drøftelse af, hvordan EU aktivt politisk og økonomisk kan understøtte en overgangsproces hen imod demokrati og afholdelse af frie valg i de to lande. I forbindelse med Det Europæiske Råd i fredags enedes man om at anmode EU's udenrigsrepræsentant om at udarbejde en pakke med henblik på at give EU-støtte til overgangsprocessen. Ashton har efterfølgende tilkendegivet, at hun arbejder med en pakke, der i overgangsfasen indeholder støtte til styrkelse af demokratiske institutioner, fremme af demokratiske styreformer og social retfærdighed og assistance til forberedelse og afholdelse af valg. Derudover vil Ashton fremsætte forslag om en hurtig tilpasning af de eksisterende instrumenter med henblik på at udvikle det økonomiske samarbejde, fremme samhandel og investeringer samt folk-til-folk kontakter.

På rådsmødet vil vi derfor også drøfte, hvordan vi kan bruge EU's støtte under naboskabspolitikken bedre. Det gælder både mulighed for tilpasninger her og nu, men drøftelsen vil samtidig pege frem imod den gennemgang af hele EU's naboskabspolitik, som Ashton og kommissær Füle igangsatte i sommer. Ashton har tilkendegivet på det længere sigte at arbejde for at etablere et nyt partnerskab for de lande, som søger politiske reformer inden for rammerne af naboskabspolitikken og unionen for Middelhavet. Her vil vi fra dansk side lægge vægt på, at vi i

EU bliver bedre til at målrette vores programmer til de regimer, som skaber frem-skriddet og lytter til deres befolkninger. Det skal kunne betale sig for de lande, som nyder godt af EU's naboskabsmidler, at gøre en ekstra indsats for at gennemføre demokratiske reformer. Det gælder både i form af økonomisk støtte, men også andre tiltag som øget markedsadgang og forbedrede muligheder for gensidige investeringer.

Der vil også kunne forventes en mere generel drøftelse af implikationerne af omvæltningerne for EU og for landene i regionen.

Pia Olsen Dyhr mente, vi måtte sørge for, at Mubarak trækker sig tilbage, og at vi undgår borgerkrig. Her mente hun, EU havde nogle bedre redskaber end USA til at forsøge at skabe en fredelig overgang til demokrati. Det er godt, at Ashton vil tage derned. Det er vigtigt at etablere et partnerskab med Egypten, men det forudsætter, at de får demokratiske valg, og at militæret ophører med at blande sig. Det er vigtigt, at EU kan bruge den økonomiske gulerod i forhold til Egypten. Egypten har en helt anden betydning i regionen, end Tunesien har.

Kim Mortensen mente, Egypten kunne blive det første eksempel på, at EU viste, at det kunne være en aktør på den verdenspolitiske scene. Han spurgte, hvordan udenrigsministeren så på EU's rolle i forhold til USA. Der må være et koordineret samarbejde med USA, men EU må også bruge pengepungen i relation til Egypten.

Den fungerende formand oplyste, at en arabisk radiostation netop havde meddelt, at præsident Mubarak havde forladt Kairo.

Per Clausen ville være sikker på, at EU erkendte, at den politik, man havde ført hidtil, hvor man ensidigt støttede stabilitet – ud fra den opfattelse, at stabilitet ville føre til demokrati – var brudt sammen. Nu ser man en uro, som måske kan føre til demokrati. Det kan godt være, at EU har et lidt bedre rygte end USA, sådan som Pia Olsen Dyhr er inde på, men så er det heller ikke bedre.

Han gik ud fra, at man i de aftaler, man fremover ville lave med lande i Mellemøsten, ville sikre sig nogle klare mål om udvikling af demokrati og menneskerettigheder, og at der ville blive fulgt op herpå.

Udenrigsministeren erklærede sig enig i den tilgang til udviklingen i Egypten, Pia Olsen Dyhr havde. Hun henviste til, at statsministeren tidligere på dagen i Det Udenrigspolitiske Nævn havde nævnt, at det egyptiske regime må lytte til demonstranterne og igangsætte en troværdig proces, som fører til frie og fair valg samt sikrer frie medier og ytringsfrihed. Målet må være at sikre et pluralistisk samfund. Der bor 80 millioner i Egypten, og hvis de skal have en mulighed for frit at vælge, udestår der et meget stort arbejde. Udenrigsministeren betegnede Mubaraks tale dagen før som meget skuffende. Derfor har regeringen og EU skærpet retorikken. Det samme gælder USA's præsident. Noget af det, EU kan gøre, er økonomisk at understøtte demokratikræfterne, altså bruge den økonomiske gulerod.

I svaret til Kim Mortensen sagde udenrigsministeren, at hun faktisk mente, EU kunne spille en helt central rolle. EU har været meget dygtige til at organisere valg i skrøbelige stater, og EU kan også være med til at finansiere valget. Nu kan EU's nye udenrigstjeneste virkelig træde i karakter. Udenrigsministeren henviste i den forbindelse til den anmodning, vi har sendt fra dansk side om at målrette naboskabsprogrammerne, så de i højere grad understøtter god regeringsførelse og demokratibevægelserne.

Fra dansk side har vi tænkt os at bruge penge på at sikre pluralitet og dialog, bl.a. ved at støtte frie medier og ungdomsorganisationer.

Per Clausen ville ikke udelukke, at EU og Danmark kan spille en positiv rolle i Egypten, men vi må starte med at erkende, at den hidtil fulgte politik har været fejlagtig. Det var åbenbart kommet som en stor overraskelse for embedsmændene, hvad der skete i Egypten. I den nye strategi vil man støtte demokratibevægelser og sikre, at man får ordentlige valg. Det lyder meget fornuftigt.

Pia Olsen Dyhr var enig med Per Clausen i, at den politik, EU har ført indtil nu, har været forfæjlet. Hun opfordrede til, at den nye strategi, hvor man vil støtte demokratikræfterne, bliver udbredt til alle lande i Nordafrika.

Udenrigsministeren hørte diskussionen sådan, at der er enighed om, at Danmark og EU har noget at bidrage med, ikke mindst i forhold til demokratiudviklingen. Der er lidt uenighed om, hvor godt det, EU har gjort hidtil, har været, men det kan vi jo ikke lave om på. Hun gjorde opmærksom på, at Danmark har støttet demokratikræfterne igennem mange år, både i Tunesien og i Egypten. Det kan man godt gøre, samtidig med at man fører en kritisk dialog med regimet. Hun troede grundlæggende på dialog frem for isolering.

I svaret til Per Clausen erkendte udenrigsministeren, at embedsmændene i Udenrigsministeriet ligesom mange andre var blevet overrasket over, at opstanden kom lige nu. Det gælder om at udnytte det momentum, opstanden har skabt.

13. Religions – og trosbeskyttelse

- *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3069+3070 – bilag 2 (supplerende samlenotat side 3)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag 245 (senest behandlet i EEU 28/1-11)

Udenrigsministeren: Vi havde på rådsmødet den 31. januar en drøftelse af religionsfrihed og beskyttelse af religiøse mindretal, herunder kristne mindretal. Jeg forventer, at der på det kommende rådsmøde vil være en videre drøftelse af EU's reaktion på overgreb på kristne i den muslimske verden og vedtagelse af rådskonklusioner om religions- og trosfrihed.

Der skal ikke herske tvivl om, at jeg lægger vægt på, at EU klart markerer sin afstandtagen til alle krænkelser af religionsfriheden. Det gælder også de overgreb, som vi har set mod kristne, og som jeg løbende har taget meget klart afstand fra.

Derfor har Danmark også gennem hele forløbet støttet vedtagelsen af rådskonklusioner om religionsfrihed, hvor det på den ene side gøres klart, at vi ønsker at beskytte alle menneskers religionsfrihed og ret til at dyrke deres religion i fred og sikkerhed, og at vi på den anden side åbent og klart tager afstand over for de overgreb, som kristne udsættes for rundt omkring i verden. Det er vigtigt, at vi får begge elementer med, så ekstremister ikke kan score billige points på at udstille EU som en ensidig part i en religionskrig.

Hypigere drøftelser af menneskerettighedsspørgsmål på ministerniveau indgår i det initiativ, jeg tog med den tyske udenrigsminister Westerwelle i juni sidste år. Initiativet tager sigte på at benytte Lissabontraktatens ikrafttrædelse til at gøre EU dagsordenssættende på det værdi- og menneskeretlige område. Det er vigtigt, at disse spørgsmål drøftes, også på politisk niveau.

14. Eventuelt – Iran

Udenrigsministeren: Til sidst vil jeg nævne, at vi på rådsmødet muligvis også kommer ind på EU's reaktion på den forværende menneskerettighedssituation i Iran i anledning af Irans nylige henrettelse af en iransk-nederlandsk statsborger. Fra nederlandsk side har man reageret ved bl.a. at hjemkalde sin ambassadør i Teheran og fastfryse officielle kontakter, mens Ashton har fordømt henrettelsen.

Punkt 5. Samråd med udenrigsministeren vedr. samrådsspørgsmål F om Tyrkiet og EU

EUU alm. Del (10) – samrådsspørgsmål F

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

"Hvad gør Danmark for at sikre fair optagelsesforhandlinger mellem Tyrkiet og EU, og hvad er begrundelsen for, at Tyrkiet ikke længere inviteres til møderne "strategisk dialog" som tidligere? Hvordan håndterer Danmark medlemslandet Cypern – som jo ikke accepterede FN's såkaldte Annanplan for fred – i de videre optagelsesforhandlinger."

Pia Olsen Dyhr begrundede samrådsspørgsmålet. Hun lagde ikke op til et dramatisk samråd, men ville gerne vide, hvordan forhandlingerne om optagelse går. Hun henviste til, at da den tyrkiske Europaminister besøgte Europaudvalget, udtrykte han en vis kritik af processen og sagde, at den sidste afstemning i Tyrkiet om en forfatningsændring, for at Tyrkiet kunne tillempe sig EU, havde været meget omdiskuteret. Endvidere gjorde den tyrkiske Europaminister opmærksom på, at den franske præsident blokerede for åbning af flere forhandlingskapitler.

Udenrigsministeren: Jeg vil forsøge at besvare samrådsspørgsmålet og også de underspørgsmål, der er nævnt, vel vidende at der er noget af det, vi har drøftet tidligere.

For det første: Hvad gør Danmark for at sikre fair optagelsesforhandlinger mellem Tyrkiet og EU?

Danmark har en klar tilgang til forhandlingerne om EU-optagelse med de lande, der har fået tildelt kandidatstatus. Tilgangen er den samme, uanset om vi taler om Kroatien, Island eller Tyrkiet. Det handler om, at fremdriften i forhandlingerne afhænger af kandidatlandets egen indsats, dvs. kandidatlandenes konkrete fremskridt og opfyldelse af kriterier. Det står ikke til diskussion. Det er en meget klar besked. Jeg havde besøg af Kroatiens udenrigsminister, og jeg havde også besøg af Tyrkiets Europaminister, Bagis, før jul. Jeg sagde: "I skal selv levere resultater og opfylde formaliteterne." Der er ikke så meget at raffe om. Sådan er det.

I forhold til Tyrkiets EU-optagelsesforhandlinger har vi et specifikt mandat om dansk holdning fra Folketinget. Med Folketingets vedtagelse V66 fra den 2. maj 2006, der efterfølgende er genbekræftet med Folketingets vedtagelse V49 fra 26. marts 2009, fremgår det klart, at grundlaget er Københavnskriterierne og en opstrammet og forsvarlig forhandlingsramme, som fastlagt af Det Europæiske Råd i oktober 2005. Vedtagelsen slår fast, at målsætningen er tyrkisk medlemskab af EU, men at forhandlingerne er en åben proces, hvor resultatet ikke er givet på forhånd, og hvor der også skal tages hensyn til EU's evne til at optage nye medlemmer. Det man med et andet ord kalder for absorptionskapacitet.

I vedtagelsen opfordrer Folketinget regeringen til fortsat at medvirke til at sikre en stram og forsvarlig forhandlingsramme med Tyrkiet. Det har været – og er fortsat – regeringens udgangspunkt i forhandlingerne. Danmark ønsker, at forhandlingerne med Tyrkiet fortsætter, fordi det er den bedste måde at fastholde Tyrkiets udvikling i en europæisk retning og få landet til at gennemføre vanskelige reformer.

Gennem udvidelsesforhandlingerne opretholder vi presset for reformer af det tyrkiske samfund og fortsat modernisering af den dynamiske tyrkiske økonomi.

Det må dog også konstateres, at der er særlige udfordringer for Tyrkiet på nuværende tidspunkt. Uden en grundlæggende ændring i situationen risikerer vi, at forhandlingerne løber tør for brændstof, idet der snart ikke vil være ledige kapitler, der kan åbnes. Det var sådan set det, Pia Olsen Dyhr var lidt inde på. Det er en situation, vi i givet fald vil skulle forholde os til under dansk EU-formandskab i 2012, hvor Danmark skal sidde for bordenden ved EU-optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet.

Forhandlingerne er hidtil gået fremad – om end i et noget trægt tempo. Tolv kapitler er åbnet indtil nu, og et enkelt er midlertidigt lukket. Men vi står nu i en situation, hvor det reelt kun er muligt at åbne tre kapitler i forhandlingerne.

Otte kapitler i forhandlingerne er blokeret for åbning af Rådet – dvs. også af Danmark – som følge af Tyrkiets manglende anerkendelse af EU-medlemslandet Cypern og efterlevelse af den såkaldte Ankaraprotokol.

Udover Rådets blokering af otte kapitler er der også ensidige cypriotiske og franske blokeringer på specifikke kapitler.

Det ligger Danmark på sinde at sikre fair optagelsesforhandlinger for alle kandidatlande – også Tyrkiet. Men i forhold til den specifikke udfordring for Tyrkiet kan Tyrkiet altså også selv gøre noget for at bringe yderligere fremdrift i processen. Derfor opfordrede jeg i december 2010 den tyrkiske EU-minister og chefforhandler, Egemen Bagis, til, at Tyrkiet snarest muligt implementerer Ankaraprotokollen fuldt ud og anerkender EU-landet Cypern.

Jeg vil nu gå videre til det næste spørgsmål: Hvad er begrundelsen for, at Tyrkiet ikke længere inviteres til møderne "strategisk dialog" som tidligere?

Som allerede nævnt i december på mødet i Folketinget Europaudvalg har der tidligere været praksis for, at alle kandidatlandes stats- eller regeringschefer kunne deltage i et møde eller en middag i marginen af DER-møderne, hvor udvidelsen blev drøftet. Altså som regel decembermøderne. Det er korrekt, at denne praksis blev ændret efter udvidelsen med de 10 lande i 2004. Det havde dog ikke blot konsekvenser for Tyrkiet og Kroatien, men også de andre kandidatlande – på daværende tidspunkt Bulgarien og Rumænien. Den sidste egentlige drøftelse om udvidelsen på DER var i 2006. Siden har man på december-DER nøjedes med at vedtage et par linjers konklusioner med reference til det generelle råds mere substantielle konklusioner om Kommissionens fremskridt-rapporter. Sådan forholdt det sig også på seneste DER i december 2010.

Men det betyder langt fra, at der ikke er en institutionaliseret dialog mellem EU og Tyrkiet. Udover de faste og regelmæssige dialogfora, som EU har etableret med Tyrkiet på en lang række områder både på politisk niveau og på embedsmandsniveau, så er der i forbindelse med de halvårlige uformelle udenrigsministermøder etableret en fast praksis for, at kandidatlandenes udenrigsministre – dvs. også den tyrkiske udenrigsminister – deltager i en del af mødet med deres 27 EU-kolleger.

Derudover har der siden efteråret været drøftelser i udenrigsministerkredsen om at styrke den udenrigspolitiske dialog med Tyrkiet. Det er noget, vi fra dansk side støtter op om, og som Ashton og den fælles udenrigstjeneste er ved at iværksætte.

Afslutningsvis vil jeg for det tredje besvare spørgsmålet om dansk håndtering af Cypern i forhold til Tyrkiets EU-optagelsesforhandlinger.

Det er korrekt, at den græsk-cypriotiske del stemte nej til forhenværende FN-generalsekretær Kofi Annans fredsplan for Cypern i 2004, mens det nordlige Cypern stemte ja. Det græsk-cypriotiske nej var meget beklageligt. Cypernkonflikten har været på den internationale dagsorden i over 50 år, og vi havde allerhelst set, at det var et samlet Cypern, der kunne optages som medlem af EU den 1. maj 2004. Sådan gik det desværre ikke, og nu må en løsning findes i FN-regi.

Danmark støtter FN's bestræbelser på at løse Cypernkonflikten. Ved enhver given lejlighed opfordres begge parter i konflikten til at vise lederskab og bidrage konstruktivt til en løsning. Senest havde jeg anledning til at sende budskabet, da jeg mødtes med min cypriotiske kollega, Markos Kyprianou, den 31. januar 2011. Da jeg var til rådsmøde for et par uger siden, drøftede jeg det faktisk med ham. Samme budskab sendte jeg også til den tyrkiske EU-minister og chefforhandler, Egemen Bagis, i København i december.

I forhold til håndteringen af Tyrkiet under dansk formandskab er det klart, at Cypernkonflikten vil udgøre en udfordring. Men det er vigtigt, at EU ikke bliver gjort til mægler. Den opgave ligger bedst hos FN. Som formand vil vi fortsætte den linje, om hvilken der er bred konsensus i Rådet. Vi vil opfordre begge parter i Cypernkonflikten til løsning af den overordnede konflikt. Og fortsætte den tilgang, hvor fremdrift i optagelsesforhandlingerne sker på basis af kandidatlandenes fremskridt i forhold til opfyldelse af de opstillede kriterier.

Niels Helveg Petersen delte udenrigsministerens synspunkt om, at Cypernspørgsmålet stadig væk blokerer for fremskridt. Han pegede på, at Tyrkiet spiller en større og større rolle i Mellempøsten. Derfor er det vigtigt at få gang i forhandlingerne.

Han ville benytte lejligheden, nu man havde et samråd om optagelsesforhandlinger, til at spørge, hvordan det går med Kroatien og Island. Specielt var han interesseret i, hvor hurtigt forhandlingerne med Island går, hvor de store knaster er, og hvad der er det sandsynlige tidsforløb.

Pia Olsen Dyhr var opmærksom på, at Tyrkiets manglende implementering af Ankaraprotokollen er et problem. Udenrigsministeren siger, at behandlingen af ansøgerlandene skal være ens – hvilket Pia Olsen Dyhr var enig i – men præsident Sarkozy har meldt ud, at Frankrig vil blokere for 5 af kapitlerne, som ikke handler om Cypern. Hun ville gerne vide, om udenrigsministeren havde en dialog med Frankrig herom.

Hun var opmærksom på, at Tyrkiet er et meget stort land, men Tyrkiet har et stort vækstpotentiale, og hovedparten af samhandelen foregår med EU.

Pia Olsen Dyhr nævnte, at den tyrkiske Europaminister gjorde meget ud af at sige, at vi kunne være en inspiration for unge tyrkere i Tyrkiet, hvis holdning er anderledes end holdningen hos tyrkere i Europa, som har en tendens til at ville bevare den kultur, de havde, da de rejste fra Tyrkiet.

Pia Adelsteen spurgte, om det var Van Rompuy, som i medfør af de bemyndigelser, Lissabontraktaten gav ham, havde truffet beslutningen om, at Tyrkiet ikke inviteres til møderne "strategisk dialog".

Det er rigtigt, som Pia Olsen Dyhr siger, at Tyrkiet er et meget stort land med en stor vækst, men det er også rigtigt, at der er meget stor forskel på den østlige og den vestlige del. Et af problemerne er, at det vil koste meget store summer, hvis Tyrkiets mange bønder skal have landbrugsstøtte.

Udenrigsministeren bekræftede i svaret til Niels Helveg Petersen, at Tyrkiet opleves som et land, der har stigende geopolitisk betydning. Tyrkiet har via sit medlemskab af Sikkerhedsrådet forstået at spille sine kort godt. I relation til Iran var det meget uheldigt, at Tyrkiet ikke spillede med på den melodi, de permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet ønskede spillet. Der er ingen tvivl om, at der er konstruktive kræfter i Tyrkiet, som ønsker, at Tyrkiet skal være et sekulært samfund, der bevæger sig i den rigtige retning. Udenrigsministeren mente, det dumme, man kunne gøre, var at vende ryggen til Tyrkiet. Udenrigsministeren lagde vægt på dialogen med Tyrkiet og den tyrkiske udenrigsminister og satte stor pris på at møde den tyrkiske Europaminister, Bagis, som var i Danmark i december.

Forhandlingerne med Kroatien er nået meget langt. Det er sådan set kun kapitel 23, som ikke er helt på plads endnu. Det handler om domstolene og om korruptionsbekæmpelse. Hun regnede med, at de sidste kapitler ville blive lukket under det ungarske formandskab. For så vidt angår Island er forhandlingerne også i god gænge. De vanskeligste spørgsmål kommer til at dreje sig om landbruget og fiskeriet. Vi gør alt, hvad vi kan, for at støtte Islands bestræbelser for at få et godt forhandlingsforløb.

Udenrigsministeren sagde til Pia Olsen Dyhr, at Danmark er tilhænger af, at forhandlingerne med Tyrkiet fortsætter, og vi fører i forbindelse med forberedelserne af det danske formandskab samtaler med Kommissionen og medlemslandene, herunder Frankrig og Cypern, om, hvordan vi kan tilrettelægge forløbet. Frankrig har siden 2007 ensidigt blokeret fem kapitler, men det er kapitler, som traditionelt forhandles til sidst i forhandlingsforløbet. Det danske synspunkt er fortsat, at fremdriften i forhandlingerne må afhænge af kandidat-

landenes egen indsats, og regeringen støtter Folketingets vedtagelse om, at målsætningen er tyrkisk medlemskab, men at forhandlingerne er en åben proces, hvis resultat ikke er givet på forhånd. Cypern har siden 2009 ensidigt blokeret 6 kapitler. Dette lægger pres på Tyrkiet for at ratificere Ankaraprotokollen. Danmark har som sagt været med til at blokere 8 kapitler, som handler om Cypern, men ser ikke noget behov for at blokere øvrige kapitler. Vi ønsker, at forhandlingerne kommer til at foregå bedst muligt.

Udenrigsministeren mente, at hvis Tyrkiet gennemfører de bebudede reformer og gør fremskridt, kan det blive et forbillede for en lang række andre lande i regionen.

Udenrigsministeren var grundlæggende enig i princippet om, at alle lande skal behandles ens. Det er imidlertid et problem, at Tyrkiet ikke anerkender et af EU's medlemslande, nemlig Cypern, hvilket Kroatien og Island gør. Det er i øvrigt en kilde til ekstrem frustration for os i relation til NATO, hvor man ikke kan få et velfungerende samarbejde, når de to lande ikke kan sidde ved det samme bord. Danmark lægger i den forbindelse pres både på Tyrkiet og på Cypern, idet det jo var græskcypristerne, der stemte nej til FN's fredsplan. EU kan ikke afslutte forhandlingerne med et land, der har uafklarede grænseproblemer i forhold til andre medlemslande.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at beslutningen om, at kandidatlandene ikke længere skulle inviteres til møderne "strategisk dialog", blev truffet, længe før Lissabontraktaten trådte i kraft. Der har ikke været praksis for at invitere kandidatlandene til disse møder, siden man udvidede med de ti lande i 2004. I stedet for gennemfører man en dialog på andre måder, f.eks. i forbindelse med de uformelle udenrigsministermøder.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 3071 (retlige og indre anliggender - integrationsdelen) den 24.-25. februar 2011

Under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden forelagde integrationsministeren punkterne 12-23 på dagsordenen.

De resterende punkter på dagsordenen var forelagt af justitsministeren under punkt 1 på Europaudvalgets dagsorden.

Integrationsministeren: Der er nogen tid til, at der skal være rådsmøde. Som jeg tidligere har gjort rede for, arbejdes der helt frem til mødet. Det, jeg kan sige i dag, er det, jeg ved på nuværende tidspunkt.

Jeg forelægger dagsordenspunkterne 12-23, der alle er til orientering. Jeg skal minde om, at der er sendt et ekstra notat over om Tyrkiet i går.

Jeg vil alene nævne punkterne 12, 13, 15 og 17.

Det væsentligste for Danmark er, at flere af punkterne på Rådets dagsorden har situationen i Grækenland efter domsafsigelsen ved menneskerettighedsdomstolen som omdrejningspunkt. Det er det, jeg vil sige mest om i dag.

12. Situationen i Grækenland på asylområdet

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Integrationsministeren: Som I ved, blev der afsagt en dom ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for ikke så forfærdelig længe siden, hvor både Belgien og Grækenland blev dømt.

Forholdene i Grækenland for asylanter har jo været diskuteret meget. Grækenland havde i EU fremlagt en handlingsplan inden dommen. Jeg kan henvise til, hvad jeg tidligere har sagt om alle de diskussioner, der har været – også om Dublinforordningen. Det er klart, at med den dom, der nu er kommet, bliver der fokuseret endnu mere på dette område. Det vil komme på dagsordenen på rådsmødet.

Jeg forventer, at der på mødet vil være en politisk drøftelse af, hvad vi kan gøre for hurtigt at få opbygget et forsvarligt asylsystem i Grækenland. Jeg regner også med, at de forskellige lande vil fremlægge deres vurdering af dommen fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Muligvis når vi også frem til nogle fælles konklusioner.

Det er mit grundsynspunkt, at løsningen på de forhold skal findes i Grækenland. Men også, at problemerne dernede udgør en fælles europæisk udfordring. Vi må alle stå bi. Men vi må også alle pålægge Grækenland, at Grækenland nu får gennemført sin nationale handlingsplan, og at vi får tilfredsstillende asylforhold i Grækenland. Grækenland skal hjælpes, men Grækenland skal altså også pålægges

at opfylde sine forpligtelser efter menneskeretskonventionen. Det er jo en grundbetingelse for overhovedet at være med i EU.

Det, det drejer sig om for mig, er at finde en varig løsning, sådan at Grækenland selv kan behandle sine asylsøgere.

Jeg ser meget gerne, at Danmark går i spidsen for at få opbygget dette asylsystem. Vi har jo – som jeg allerede har anført ved tidligere møder – haft eksperter dernede, som har tilbudt deres ekspertise. Vi har haft grækere heroppe osv. Vi har også for nylig igen haft folk sendt ud til at hjælpe dernede. Og vi har haft delegationer dernede.

Jeg vil godt fremhæve, hvorfor jeg mener, at vi i Danmark har noget særligt at byde på. Danmark har jo en god tradition for frivilligt arbejde udført af foreninger i Danmark. Vi har en god tradition for samarbejde mellem det offentlige og det private. Det er noget, der netop gør sig gældende på asyl- og flygtningesiden. Det, vi taler om hos os, er "den danske model", som består i, at det er Røde Kors, der driver asylcentre, og det er Flygtningehjælpen, som er med i "åbenbart grundløs" proceduren. Flygtningehjælpen er høringspart. Flygtningehjælpen rådgiver asylsøgere. Flygtningehjælpen rådgiver også med hensyn til repatriering. De vinder mange af vore projekter, bl.a. vedrørende sprogundervisning. De er også med i mange andre integrationsaktiviteter. Det er en gennemprøvet model, og begge organisationer har internationale kontakter og kan bidrage. Derfor har jeg også haft møde med begge organisationer, der bestemt er meget interesseret i, om de kan være med til at opbygge et system i Grækenland.

Så længe det system er under opbygning, er det jo sådan, at jeg har stoppet tilbagesendelserne til Grækenland. Jeg har ikke bare stoppet dem. Jeg har givet besked om, at de sager, der nu er samlet i Danmark – det drejer sig vel om ca. 400 – hvor de pågældende er i udsendelsesposition, skal vi behandle. Vi er allerede begyndt at behandle dem.

Jeg føler, at den dom i virkeligheden er hinsides Dublin. Dommen fra menneskerettighedsdomstolen handler jo om forholdene i Grækenland. Den ville have været ligesådan, tror jeg, selv om vi ikke havde haft Dublinforordningen. Vi havde jo længe inden Dublinforordningen det gamle princip om første asylland. Vi har efter flygtningekonventionen en pligt til at behandle asylsager og i øvrigt have forsvarlige forhold. Denne sag er efter min mening så ekstrem, at den er hinsides Dublin-proceduren.

Det er ikke udtryk for, at jeg i øvrigt på nogen måde vil suspendere Dublinproceduren. Det har jeg også tidligere oplyst om her i udvalget. Det er en ekstrem sag, og jeg betragter dommen som en milepæl – en desværre kedelig og negativ milepæl. Der er med den dom etableret en ny retstilstand.

Udover det, jeg har nævnt om det, vi meget gerne vil gøre, prøver vi at sætte skub i Kommissionen og formandskabet. Jeg har skrevet til mine kollegaer, hvorfor vi synes, at denne sag er vigtig.

Meta Fuglsang undrede sig over, at der skulle så meget til, før integrationsministeren fik stoppet tilbagesendelserne til Grækenland, når landene omkring os – England, Tyskland, Sverige, Norge og Finland – længe har stoppet sådanne tilbagesendelser. At Dublinkonventionen ikke virker i relation til Grækenland, er jo ikke noget nyt. Hun syntes, det lød godt, at man nu er begyndt at behandle asylsagerne.

Ole Vagn Christensen spurgte, hvorfor integrationsministeren syntes, der skulle en dom til, før man ændrede den danske praksis, når vi ved, at de nordiske lande for længst har ændret praksis. Det kan vel ikke være regeringen ubekendt, at Grækenland har været i en økonomisk kritisk situation og derfor ikke har haft mulighed for selv at løse problemet.

Pia Adelsteen pegede på, at Grækenland skulle overholde reglerne om asylsøgere for overhovedet at blive medlem af EU. Hun spurgte derfor, hvad man gør i forhold til Grækenland, og hvor længe integrationsministeren vurderer at der vil gå, før asylsystemet i Grækenland kommer op at køre igen.

Hun vidste, at integrationsministeren i hvert fald for unge under 18 år havde ladet være med at sende dem tilbage til Grækenland i et års tid.

I relation til indlægget fra Ole Vagn Christensen sagde Pia Adelsteen, at hvis vi skulle behandle alle asylsager, ville vi få travlt.

Integrationsministeren svarede Meta Fuglsang og Ole Vagn Christensen, at når hun ikke tidligere havde stoppet tilbagesendelserne, er det fordi udgangspunktet selvfølgelig er, at når der står i traktaten, at landene skal overholde menneskerettighedskonventionen, så gør de det. Hvis de ikke gør det, så er det Kommissionen, der skal tage fat i dem. Hun følte, at dommen var meget ekstrem og totalt ændrede retstilstanden.

I besvarelsen af Pia Adelsteens spørgsmål sagde integrationsministeren, at hun var meget optaget af, hvad vi kan gøre for at få Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp til at hjælpe Grækenland. Det ville hun også nævne på rådsmødet, men det er ikke let at få de andre lande til at lytte, da de ved, at vi har et forbehold.

Ole Vagn Christensen forstod, at det, der drev integrationsministeren og Pia Adelsteen, var en angst for, hvad der kunne ske. Han pegede på, at den angst havde man åbenbart ikke haft i de andre nordiske lande. Han spurgte, om de har nogle bedre referencesystemer end Danmark eller en bedre viden om, hvordan grænsesituationen er. Han mente, Danmark fra konsultationerne vedrørende den græske økonomi måtte vide, hvordan situationen var i Grækenland, og spurgte, om vi har sovet i timen.

Per Clausen hæftede sig ved, at integrationsministeren betegnede situationen i forbindelse med dommen som ekstrem, og spurgte, om hun mente, dommen var ekstrem, om den græske regerings håndtering af asylansøgerne var ekstrem, eller om det, der var ekstremt, var den danske regerings helt fantastiske evne til ikke at se, hvad der foregår ude i den virkelige verden.

Meta Fuglsang mente, det var at lukke øjnene for, hvad der reelt foregår, når integrationsministeren siger, at hun gik ud fra, at Grækenland overholdt Dublinkonventionen, for det skulle de. Så vidt hun vidste, har vi sendt medarbejdere til Grækenland for at se, hvad der foregår, og for at se, hvor vi kan hjælpe, så vi har et førstehåndskendskab til, hvad der foregår i Grækenland. Hun mente, vi har en forpligtelse til selvstændigt at tage stilling til, om menneskerettighederne bliver krænket.

Pia Adelsteen sagde i anledning af Ole Vagn Christensens indlæg, at det ikke lyder, som om det er integrationsministeren, der har sovet i timen. Det må være Kommissionen, der har sovet i timen, idet det er Kommissionens ansvar, at der sker noget.

Integrationsministeren svarede Ole Vagn Christensen, at hun ikke vidste, om der var noget om situationen i Grækenland, som svenskerne havde vidst, som vi ikke vidste, men pegede på, at man i Sverige har en helt anden politik, og derfor har 6-7 gange så mange asylsøgere som vi, bl.a. mange serbere. Måske er det svenskerne, der har sovet i timen. Vi har i hvert fald ikke sovet i timen. Vi har holdt os til Dublinkonventionen, som er en del af det samarbejde, vi har i EU.

Hun svarede Per Clausen, at dommen er ekstrem på den måde, at den beskriver de forfærdelige forhold i Grækenland. Den kan næsten ikke nå til noget andet resultat. Det er ikke en kritik af domstolen.

Når vi skal bedømme menneskeretssituationen i andre lande, henholder vi os til dommene fra Menneskerettighedsdomstolen, sagde integrationsministeren til Meta Fuglsang. Med den seneste dom er det fastslået, at der er sket en overtrædelse, som Kommissionen åbenbart ikke har grebet ind over for. Integrationsministeren ville ikke sige, at Kommissionen har sovet i timen, men den har åbenbart vurderet sagen på en anden måde.

Vi har ikke lukket øjnene. Det er fuldstændig sådan, som Pia Adelsteen siger, at det er Kommissionen, der skal være politibetjent. I den forbindelse pegede integrationsministeren på, at da hun havde fremsat et lovforslag 3 uger for sent bl.a. på grund af juleferien, kom der en åbningskrivelse fra Kommissionen. Hun mente, Kommissionen i stedet for burde have taget sig af Grækenland.

Ole Vagn Christensen havde altid beundret ministre, som kunne svare på noget helt andet end det, der bliver spurgt om. Han fik at vide, at det var Kommissionen, der havde sovet i timen, men påpegede, at det var Ministerrådet, der traf de politiske beslutninger. Man kan ikke tørre ansvaret af på Kommissionen.

Per Clausen spurgte, om integrationsministeren svar om, at det var Kommissionen, der skulle gøre noget, skal forstås sådan, at hvis man i Danmark bliver bekendt med, at der er lande i EU, der ikke overholder menneskerettighederne, bliver man ved med at sende flygtninge tilbage til disse lande, fordi det er Kommissionen, der skal gøre noget.

Meta Fuglsang gik ud fra, at integrationsministeren havde prøvet at gøre Kommissionen opmærksom på, hvad der foregik i Grækenland, og ville gerne have kopier af disse henvendelser.

Integrationsministeren erklærede sig komplet uenig med Ole Vagn Christensen. Hun havde holdt sig til Dublinkonventionen, indtil dommen faldt ved Menneskerettighedsdomstolen. Da hun hørte, at unge var en særlig sårbar befolkningsgruppe, tog hun det spørgsmål op, så hun havde ikke sovet i timen.

I svaret til Per Clausen sagde integrationsministeren, at man skulle sondre mellem faktum og jus. Hun mente ikke, det var det enkelte medlemsland, som skulle undersøge forholdene i andre medlemslande. Det er det, vi har Kommissionen til.

Per Clausen ville være helt sikker på, at den danske regering og integrationsministeren var fuldstændig uvidende om forholdene i Grækenland og ikke vidste, at menneskerettighederne blev overtrådt, men gik ud fra, at Kommissionen havde styr på det.

Meta Fuglsang pegede på, at integrationsministeren på et tidspunkt fandt anledning til at stoppe tilbagesendelsen af unge under 18 år. I den forbindelse ville hun gerne vide, hvilke overvejelser det gav integrationsministeren anledning til at gøre sig angående dem, der var over 18 år.

Integrationsministeren indrømmede, at hun havde givet de unge under 18 år en positiv særbehandling, og hvis hun skulle bebrejdes det, måtte hun i fremtiden høre op med det. Hun betegnede kritikken som knaldende usaglige, typiske venstrefløjsudtalelser, som skyldes, at man er uenige i politikken.

Meta Fuglsang håbede, at når integrationsministeren i fremtiden skulle tage stilling, ville hun tage stilling ud fra forholdene og ikke lade sig lede af, at hun blev irriteret på oppositionen.

Integrationsministeren sagde, at oppositionen kunne agere, som den ville. Så kunne hun lytte i det omfang, hun syntes, hun fik gode råd.

13. Status vedrørende EU's Asylstøttekontor

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 5)

Integrationsministeren: Det er klart, at nogle af de organisationer, vi har, som har været nævnt under mange samråd, selvfølgelig vil få en særlig betydning her. Vi har heldigvis fået asylstøttekontoret mere eller mindre i gang. Det er naturligt, at det får sin ilddåb med denne opgave om at genopbygge et asylsystem i Grækenland. Det er jo – for lige at repetere – sådan, at forordningen blev vedtaget i maj måned sidste år, og det blev besluttet, at kontoret skulle ligge på Malta. Vi regner med, at det i løbet af i år vil være fuldt funktionsdygtigt. Der er også nedsat en bestyrelse med en franskmand, der har et solidt kendskab til dette område. Og der er en administrerende direktør fra Nederlandene, der ligeledes har en solid erfaring.

Asylstøttekontorets bestyrelse har hidtil været enig om, at kontoret skal prioritere situationen i Grækenland højt. Det er selvfølgelig ud fra det, jeg har sagt, klart, at det er noget, regeringen understøtter på alle måder. Derfor regner jeg også med, at direktøren for asylstøttekontoret vil være til stede ved det næste rådsmøde, så vi kan stille spørgsmål til ham og få en diskussion om, hvordan vi mere praktisk får tingene i gang.

Fra dansk side støtter vi som sagt det praktiske samarbejde i asylstøttekontoret.

14. Flygtningekonventionens 60 års jubilæum

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 9)

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Adelsteen henviste til, at der står i samlenotatet, at de forsamlede lande i forbindelse med jubilæet skal bekræfte og eventuelt udvide deres engagement og forpligtelser under de to konventioner. Hun spurgte, om det har nogen betydning for Danmark.

Integrationsministeren sagde, at flygtningehøjkommissæren har annonceret, at der skulle være fest i anledning af Flygtningekonventionens 60 års jubilæum. Vi ved ikke noget om, hvad der måtte være af politisk indhold, men vi vil i hvert fald fastholde definitionen af flygtningebegrebet i vor udlændingelov.

15. Præsentation af Frontex' arbejdsprogram for 2011

– Præsentation

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 12)

Integrationsministeren: Vi har heldigvis også Frontex. Der er gjort en særlig indsats i Middelhavsområdet, som virkelig har hjulpet. Der er i øjeblikket også en særlig indsats ved den græsk-tyrkiske landegrænse. Mon ikke også Frontex vil give en status. De er jo hyppige gæster ved formandskabet, så jeg forventer, at de også er til stede og giver en status og måske giver en idé om, hvordan de kan være med i år til at løse den vigtige opgave, jeg har nævnt.

I øvrigt skal Frontex også samarbejde med tredjelande om udvikling af risikoanalyser og rejseruter og migrationsmønstre og gennemførelse af forskellige operationer i luften og ved landegrænser samt på søen. Ikke bare når det drejer sig om Grækenland, men selvfølgelig også når det drejer sig om de andre lande. Det er ikke nogen hemmelighed, at Danmark støtter det arbejde, som foregår i Frontex.

Meta Fuglsang ville gerne høre lidt mere om arbejdsprogrammet for Frontex, som skulle ligge der nu, så vidt hun vidste.

Integrationsministeren henviste til, at der på side 13 i samlenotatet står noget om, hvilke resultater Frontex har, bl.a. på budgetområdet. Hvis Integrationsministeriet får mere at vide om arbejdsprogrammet, ville man oversende det. Integrationsministeren tilføjede, at Frontex ser ud til at virke temmelig godt. Det så ud til, at der i første halvår af 2010 på europæisk plan kunne konstateres en nedgang på omkring 20 pct. i antallet af ulovlige grænseoverskridelser. Kun ved den græsk-tyrkiske grænse er der konstateret en stigning. Det er derfor, vi særligt skal interessere os for dette område.

Meta Fuglsang spurgte, om vi i forbindelse med aftalen om tilbagesendelse tager selvstændigt stilling til, om menneskerettighederne bliver overholdt.

Pia Adelsteen så i samlenotatet, at operationen ved den græsk-tyrkiske grænse er forlænget til den 3. marts, og spurgte, om den bliver forlænget yderligere. Hun havde indtrykket af, at Tyrkiet bare lader stå til.

Integrationsministeren turde ikke sige, hvilke foranstaltninger der ville blive truffet på den græsk-tyrkiske grænse, men som hun nævnte i indledningen, må den tyrkiske tilbagetagelsesaftale i spil igen.

16. Status for gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)

– *Status*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 15)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 93 (side 1683, senest behandlet i EUU
1/10-10, punktet ikke omtalt)

EUU alm. del (09) – bilag 266 (side 690, behandlet i EUU
12/2-10, punktet ikke omtalt)

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

17. Etablering af en generel opfølgingsmekanisme i forbindelse med visumfrihed ved indrejse i Schengen-området

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 18)

Integrationsministeren: Som I husker, blev statsborgere fra Albanien og Bosnien-Hercegovina visumfri, når de indrejser i Schengenområdet. Det skete ved en beslutning af 15. december 2010.

Da vi vedtog det, erklærede Kommissionen samtidig, at Kommissionen ville intensivere bestræbelserne på at etablere en opfølgingsmekanisme, for vi skal naturligvis være sikre på, at EU kan reagere hurtigt, hvis der opstår særlige problemer, hvis der kommer en uønsket indvandring fra Balkanlandene på grund af visumfriheden.

Erklæringen blev udfærdiget for at imødegå flere medlemslandes bekymring om, at antallet af asylsøgere fra Albanien og Bosnien-Hercegovina kunne stige, på samme måde som visse lande havde oplevet, da Serbien, Makedonien og Montenegro blev visumfri for lidt over et år siden.

Hvordan Kommissionen nærmere har tænkt sig at agere, kan jeg ikke sige konkret på nuværende tidspunkt, men også her forventer jeg at få en orientering på rådsmødet.

Set i lyset af stigningen i asylansøgere fra bl.a. Serbien – der er specielt tusindvis i Sverige – efter at visumfriheden trådte i kraft, er det klart, at det er fornuftigt, at der er nogle muligheder for at reagere hurtigt og effektivt, så visumfriheden ikke medfører en uønsket indvandring.

Vedvarende problemer med visumfrihed må selvfølgelig føre til en drøftelse om, at man så skal genindføre visumkrav.

Jeg mener, at en opfølgingsmekanisme bør være generel og ikke kun rette sig mod de Balkanlande, som blev visumfri i 2009 og 2010, men også gælde andre lande, der fremtidig bliver visumfri i Schengenområdet.

Da sagen drejer sig om, hvilke tredjelande der får visumfri indrejse i EU, er den ikke omfattet af det danske forbehold.

Når jeg ved mere om Kommissionens tanker, vender jeg selvfølgelig tilbage til udvalget.

Pia Adelsteen syntes, det var godt, at man ville lave en opfølgingsmekanisme i forbindelse med visumfriheden. Hun forstod, at man ville kigge på, hvor mange asylsøgere der kom, og opfordrede til, at man også så på kriminaliteten, idet f.eks. Albanien er kendt for narkokriminalitet og tvangsprostitution, altså menneskehandel.

Integrationsministeren sagde, at i første omgang skulle opfølgingsmekanismen registrere, om der kom særligt mange asylansøgere fra bestemte lande, men man ville også se på, om der skete en stigning i menneskehandelen

eller i importen af prostituerede. Det er derfor, vi har et politisamarbejde over grænserne. Danmark er jo ikke en ø. Hvis vi skal bekæmpe kriminaliteten, må vi samarbejde over grænserne.

18. Vedtagelse af forhandlingsmandater til Kommissionen vedrørende revidering af nuværende aftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og Ukraine, Rusland og Moldova om visumlempelse*

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 22)

*) Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

19. Henstilling fra Kommissionen til Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Den Europæiske Union og Hviderusland vedrørende visumlempelse*

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 26)

*) Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

20. Henstilling fra Kommissionen til Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede forhandlinger om indgåelse af en aftale mellem Den Europæiske Union og Hviderusland om tilbagetagelse af personer med ulovligt ophold*

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 30)

*) Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

21. Undertegnelse og indgåelse af en aftale mellem Unionen og Kap Verde om tilbagetagelse af personer med ulovligt ophold*

- *Vedtagelse*
Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 33)

*) Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabontraktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

22. Meddelelse fra Kommissionen om den fremtidige strategi for tilbagetagelesesaftaler

- *Præsentation*
Rådsmøde 3071 – bilag 2 (samlenotat side 37)

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

23. Udkast til tilbagetagelesesaftale mellem EU og Tyrkiet

- *Præsentation*
Rådsmøde 3071 – bilag 4 (supplerende samlenotat)
EUU alm. Del (09) svar på spørgsmål 85
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. Del (09) – bilag 447 (side 1180, senest behandlet i EUU 28/5-10)

Integrationsministeren nævnte ikke dette punkt.

Punkt 7. Rådsmøde nr. 3066 (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 14. februar 2011

Undervisningsministeren: Jeg skal nok forsøge at fatte mig i korthed. Udvalget har haft en rigtig lang dag. Men det er jo også dejligt, at Europaudvalget gør sit arbejde grundigt.

Der er indkaldt til rådsmøde for uddannelse den 14. februar.

Dagsordenen for rådsmødet har fokus på den rolle, som uddannelse spiller i Europa 2020-strategiens overordnede målsætning om at skabe vækst og beskæftigelse i Europa.

1. Bidrag til det europæiske semester, Årlig vækstundersøgelse

– *Politisk debat*

KOM (2011) 0011

Rådsmøde 3066 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag xx (senest behandlet i EEU 28/1-11)
(referat endnu ikke omdelt)

Undervisningsministeren: Kommissionen vedtog den 12. januar sin årlige vækstundersøgelse, der indeholder en vurdering af de vigtigste økonomiske udfordringer for EU og fastlægger prioriterede foranstaltninger for at imødegå disse udfordringer.

Det fremgår af vækstundersøgelsen, at det uddannelsespolitiske område er centralt, når det gælder målsætningerne om at skabe strukturelle reformer og øge væksten.

Vækstundersøgelsen efterlyser et øget fokus på at styrke deltagelsen i livslang læring.

Desuden understreges nødvendigheden af at foretage effektive investeringer i de videregående uddannelser, ligesom uddannelserne i højere grad skal åbnes over for et samarbejde med erhvervslivet.

Det er en udfordring, jeg mener kunne risikere at være større i andre lande end i vores, hvor man også har set en god bevægelse over de seneste mange år. Universiteterne har også været mere åbne over for en dialog, både omkring forskning, men også omkring uddannelserne.

Begge dele ligger godt i tråd med regeringens uddannelsespolitik.

De er også sådan, jeg opfatter at Folketinget ser på tingene.

På rådsmødet ønsker formandskabet at drøfte, hvordan uddannelsesområdet vurderes i vækstundersøgelsen. Det skal også drøftes, hvorledes Europa 2020 målene for uddannelse kan indfries på uddannelsesområdet.

Endelig skal vi drøfte, hvilke budskaber på uddannelsesområdet Rådet bør overbringe til stats- og regeringscheferne ved Det Europæiske Råds møde den 24.-25. marts 2011.

Jeg vil på rådsmødet fremhæve de initiativer, som den danske regering har iværksat – selvfølgelig sammen med et flertal i Folketinget – for at mindske andelen af unge, der ikke får en ungdomsuddannelse, og øge andelen af unge, der får en videregående uddannelse.

Jeg vil tilføje, at det faktisk går rigtigt godt fremad. Vi har ikke nået målet endnu, i hvert fald ikke hvad angår ungdomsuddannelserne. Den seneste modelprofil, som vi måler på – og altid har gjort det, så længe vi har haft 95 pct. målsætningen – viser, at mindst 87 pct. vil have en ungdomsuddannelse fremadrettet, og godt og vel 49 pct. vil fremadrettet have en videregående uddannelse. Dermed bringer vi os op på en god plads blandt de europæiske lande og måske endda på toppen.

2. Uddannelses rolle i implementeringen af Europa 2020-strategien

– Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2010) 0477, KOM (2010) 0682

Rådsmøde 3066 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag 170 (senest behandlet i EUU 3/12-2010)

Undervisningsministeren: Der er et sæt rådskonklusioner til vedtagelse på uddannelsesområdet. Regeringen støtter rådskonklusionerne.

Rådskonklusionerne omhandler uddannelses rolle i implementeringen af Europa 2020 strategien.

Rådskonklusionerne skal vedtages med henblik på at markere uddannelsesområdet ved Det Europæiske Råds møde den 24.- 25. marts.

Uddannelse har en vigtig rolle i Europa 2020 strategien. Strategien indeholder to centrale målsætninger på uddannelsesområdet.

Det gælder målsætningen om, at andelen af unge, der forlader skolen tidligt, bør reduceres til 10 procent.

Og det gælder målsætningen om, at andelen af 30-34 årige, der gennemfører en videregående uddannelse, bør være mindst 40 procent.

Begge målsætninger flugter godt med de danske nationale målsætninger for 2015 om, at mindst 95 procent af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, og at mindst 50 procent af en ungdomsårgang skal have en videregående uddannelse.

Rådskonklusionerne understøtter også Europa 2020-strategiens ambition om, at uddannelserne skal tilpasses arbejdsmarkedets behov og efterspørgsel.

Denne prioritet ligger også godt i tråd med regeringens ønske om at sikre en sammenhæng mellem de kompetencer, som elever og studerende erhverver i uddannelsessystemet, og de færdigheder, som arbejdsmarkedet efterspørger.

3. Meddelelse fra Kommission til Europa-Parlamentet, Rådet, det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: En dagsorden for nye kvalifikationer og job - Et europæisk bidrag til fuld beskæftigelse,

– *Præsentation ved Kommissionen*

KOM (2010) 0682

Rådsmøde 3066 – bilag 1 (samlenotat side 10)

KOM (2010) 0477 – bilag 1 (Grundnotat af 22/10-10)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. Del (10) – bilag 170 (side 470, senest behandlet i EUU 3/12-10)

Undervisningsministeren: Regeringen har netop nedsat vækstforum for blandt andet at identificere udfordringerne på fremtidens arbejdsmarked.

Dette skal være afsættet for at sikre et uddannelsessystem, som bedst muligt klæder de unge på til at varetage fremtidens job.

Jeg vil også godt sige – det er en ros – at i de fleste tilfælde er det faktisk sket med brede flertal i Folketinget. Det drejer sig om globaliseringskredsen, men er også suppleret af partierne omkring. Vi har faktisk taget en stribe initiativer, som medvirker til, at vores uddannelser matcher arbejdsmarkedets behov.

Jeg vil også gerne pege på, at den måde, vi laver erhvervsuddannelser på med vekseluddannelsesprincippet som baggrund, i sig selv betyder, at vi har en meget god pejling på, hvor arbejdsmarkedet bevæger sig henad. Der er en vekselvirkning imellem den viden, man erhverver sig ude på arbejdsmarkedet, og så den viden, som erhvervsuddannelserne bygger deres uddannelser på.

Derfor ser jeg også frem til, at Kommissionen på rådsmødet vil præsentere meddelelsen "En dagsorden for nye kvalifikationer og job: Et europæisk bidrag til fuld beskæftigelse".

Det er mit ønske, at initiativet kan understøtte medlemsstaternes arbejde med at styrke uddannelsernes indhold og tilrettelæggelse, således at de bedst muligt lever op til kravene på fremtidens arbejdsmarked.

Her vil jeg sige, at Danmark kan bistå med god vejledning, fordi vi faktisk på mange områder har bragt os selv i front gennem den seneste halve snes år.

Meddelelsen blev vedtaget den 23. november og er et af de syv flagskibsinitiativer, som Kommissionen lancerer under Europa 2020 strategien.

Initiativet skal understøtte den overordnede målsætning i Europa 2020 strategien om en fælles europæisk beskæftigelsesfrekvens på 75 procent.

Jeg ser frem til at deltage i rådsmødet den 14. februar.

Der var ingen spørgsmål eller kommentarer til undervisningsministerens forelæggelse.

FO Punkt 8. Rådsmøde nr. 3068 (landbrug og fiskeri) den 21.-22. februar 2011

Den fungerende formand gjorde opmærksom på, at der var kommet et nyt punkt på dagsordenen, nemlig punkt 5, hvor regeringen forelagde forhandlingsoplæg. Der var sent aftenen før kommet et supplerende samlenotat om sagen.

Fødevareministeren: Jeg forelægger et punkt til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om punkt 5 om fiskeripartnerskabsaftalen med Marokko. De resterende punkter forelægger jeg til orientering.

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den fælles landbrugspolitik på vej mod 2020 - fremtidens udfordringer:

fødevarer, naturressourcer og landdistrikter

– *Udveksling af synspunkter*

KOM (2010) 0672

Rådsmøde 3068 – bilag 1 (samlenotat side 3)

KOM (2010) 0672 – bilag 2 (Grundnotat af 2/12-10)

EU-note (10) – E 30 (notat af 1/2-11)

EU-note (10) - E 21 (notat af 25/11-10)

KOM (2010) 0672 - bilag 3 (henvendelse fra Concord Danmark af 9/12-10)

KOM (2010) 0672 - bilag 1 (henvendelse af 25/11-10 fra Landbrug og Fødevarer)

Udvalgsmødereferat:

Senest behandlet i EUU 21/1-11, referat foreligger endnu ikke

EUU alm. del (10) - bilag 157 (side 402, behandlet i EUU 26/11-10)

Fødevareministeren: Meddelelsen om fremtidens landbrugspolitik vil igen blive drøftet på rådsmødet. Denne gang vil emnet for drøftelsen være meddelelsens målsætning om en territorial balanceret udvikling i landdistrikterne. I forhold til det generelle indhold i meddelelsen vil jeg henvise til beskrivelsen i samlenotatet og de tidligere forelæggelser.

I meddelelsen understreger Kommissionen, at det er vigtigt at fremme lokal beskæftigelse og vækst i landdistrikterne. Det skal blandt ske ved at give bedre mulighed for diversitet i landbrugsproduktionen. Blandt andet fokuserer Kommissionen på små landbrug og fremme af direkte salg og lokale markeder.

Kommissionen peger på, at udviklingen i mange landdistrikter fortsat er tæt knyttet til en konkurrencedygtig og dynamisk landbrugssektor. Det er derfor vigtigt, at der er gode og attraktive levevilkår i landdistrikterne, som for eksempel kan tiltrække og fastholde unge landmænd.

Kommissionen lægger generelt op til, at mange af de eksisterende foranstaltninger skal fortsætte, men at der er brug for bedre sammenhæng mellem foranstaltningerne. Kommissionen mener også, at der kan være behov for at imødekomme særlige grupperes behov, for eksempel små landbrug og landbrug i bjergområder. Der er dog ikke en mere konkret beskrivelse af politikinstrumenterne.

Fra dansk side finder vi, at landdistriktspolitikken også fremover vil være central for at løfte udfordringerne i forhold til en forbedret konkurrenceevne og diversificering i landdistrikterne. I den forbindelse er det centralt at fokusere på miljø, klima, udvikling og innovation. Det gælder om at finde nye indtjeningsmuligheder for europæisk landbrug og på den måde også fremme mulighederne for en bæredygtig økonomisk udvikling i landdistrikterne.

Her kunne man også eksempelvis give mulighed for at hjælpe de mindre landbrugs omstrukturering og udvikling på vej. De små landbrug skal vænnes til at konkurrere på markedet og på den måde forbedre deres konkurrenceevne. Efter min mening skal de små landbrug nemlig ikke beskyttes fra markedet gennem en ekstra direkte støtte.

Der bør sikres fleksibilitet for medlemsstaterne, så der kan tages hensyn til de meget forskellige bedriftsstrukturer og økonomiske forhold i medlemsstaterne.

Det ungarske formandskab lægger fortsat op til at vedtage rådskonklusioner i marts 2011.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 2001/112/EF om frugtsaft og lignende produkter bestemt til konsum

– *Generel indstilling*

KOM (2010) 0490

Rådsmøde 3068 – bilag 1 (samlenotat side 12)

KOM (2010) 0490 – bilag 1 (Grund- og nærhedsnotat af 20/10-10)

Fødevareministeren: Kommissionens forslag om frugtsaft er en tilpasning til internationale standarder, der er fastlagt i Codex Alimentarius, og en privat branchestandard, der allerede anvendes i dag. Forslaget indebærer også, at det som hovedregel ikke længere vil være muligt at tilsætte sukker til frugtsafter eller frugtjuicer.

Formandskabet har nu fremlagt et kompromisforslag, som vil blive forelagt Rådet. Den væsentligste ændring fra Kommissionens forslag er, at referencen til den private branchestandard slettes.

Europa-Parlamentet har ikke påbegyndt deres behandling af forslaget, men formandskabet vil nu tage kontakt til Europa-Parlamentet om forslaget. Det forventes, at forslaget kan vedtages i første behandlingen.

Fra dansk side støtter vi en tilpasning af direktivet til internationale normer, hvor det er hensigtsmæssigt, sundhedsmæssigt forsvarligt og ikke vildleder forbrugerne. Vi støtter derfor at fjerne muligheden for at tilsætte sukker til visse frugtsafter og frugtjuicer.

Jeg mener, at formandskabets kompromisforslag forbedrer Kommissionens forslag ved at fjerne referencen til den private standard. Det har vi arbejdet aktivt for fra dansk side. Den private standard bør ikke være en fast referencestandard, da medlemsstaterne ikke har indflydelse på fastlæggelsen deraf.

Vi kan derfor fra dansk side støtte formandskabets kompromisforslag.

Ole Vagn Christensen henviste til, at Kantineledernes Landsklub mener, det bør fremgå tydeligt af mærkningen, at frugtsafter indeholder tomatkulhydrat, da flere personer er allergiske over for tomatkulhydrater. Han spurgte, om man kunne rejse dette spørgsmål i forbindelse med drøftelsen om frugtsafter.

Pia Adelsteen forstod, at man af ernæringsmæssige årsager ikke længere ville have sukker i frugtsaft, men pegede på, at hvis frugtsaften bliver for sur, vil folk drikke cocacola i stedet for. Sukker er altså ikke noget, man dør af. Man skal bare ikke have for meget af det.

Fødevareministeren svarede Ole Vagn Christensen, at i henhold til de gældende supplerende mærkningskrav i frugtsaftdirektivet skal det fremgå enten af varebetegnelsen eller af ingredienslisten, hvis der er tomatkulhydrat i en

frugtsaft, således at forbrugerne kan orientere sig om det og dermed undgå allergiproblemer.

Han sagde til Pia Adelsteen, at der findes forskellige former for frugtsafter, og det, der hedder "sød frugtsaft", må godt indeholde 200 gram sukker pr. liter, men så skal den fortyndes af forbrugerne, som regel i forholdet 1:4. Så Pia Adelsteen kan fortsat godt få sukker i frugtsaften.

Pia Adelsteen var spændt på, hvem der skulle kontrollere, at forbrugerne nu også fortyndede frugtsaften.

3. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en ny protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe

KOM (2010) 0735

Rådsmøde 3068 – bilag 1 (samlenotat side 16)

a. Forslag til Rådets afgørelse om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af protokollen om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet i fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe

KOM (2010) 0736

Rådsmøde 3068 – bilag 1 (samlenotat side 16)

b. Forslag til Rådets forordning (EU) Nr. .../... om tildeling af fiskerimuligheder i medfør af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe

KOM (2010) 0737

Rådsmøde 3068 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Fødevarerministeren: Fiskeripartnerskabsaftalen med São Tomé og Príncipe er en af EU's mindre såkaldte tunaftaler, som omfatter tun og andre stærkt vandrende arter som sværdfisk og guldmakrel.

Den nye protokol til fiskeripartnerskabsaftalen, som indeholder fiskerimulighederne og EU's betaling herfor, vil løbe i en periode på tre år. EU betaler ca. 5,1 mio. kroner årligt for aftalen. Heraf går ca. 1,7 mio. kroner til støtte til den nationale fiskeripolitik.

Kommissionen anfører, at en evaluering konkluderer, at aftalen kan bidrage til at styrke den institutionelle kapacitet inden for fiskerisektoren. Blandt andet kan forskning, kontrol, uddannelse og situationen for det kystnære fiskeri forbedres. Endvidere konkluderes det, at aftalen får betydelig indflydelse på landets finansielle og politiske stabilitet.

Med midlerne fra protokollen vurderer Kommissionen, at São Tomé og Príncipe får mulighed for at videreføre sin strategiske planlægning af gennemførelsen af sin fiskeripolitik. Det omfatter blandt andet en styrket bekæmpelse af ulovligt fiskeri.

Efter samrådet i Fødevarerudvalget om EU's fiskeripartnerskabsaftaler den 12. januar 2011 har vi været i dialog med Kommissionen om udlevering af evalueringsrapporterne.

Dette har skabt politisk fokus på sagen i Kommissionen og har nu resulteret i, at Kommissionen i den forgangne uge har truffet principiel beslutning om, at rapporter fremover sendes samtidig til Rådet og – som noget helt nyt – også til Europa-Parlamentet.

Det er meget glædeligt, at de danske ønsker direkte har sat et så vigtigt fodaftryk og skabt et så konkret resultat på nuværende tidspunkt – allerede inden Kommissionens fremlæggelse af sin reformpakke.

Evalueringsrapporterne vil blive sendt som fortrolige dokumenter til Rådet og Europa-Parlamentet, så rapporter vil blive sendt til udvalget til fortrolig orientering.

Den principielle politiske stillingtagen i Kommissionen har indebåret, at evalueringsrapporten om São Tomé og Príncipe endnu ikke er modtaget. Vi forventer meget snart at modtage rapporten sammen med 4 andre evalueringsrapporter.

Fra dansk side vil vi kunne støtte forslaget, når evalueringsrapporten er modtaget og ikke giver anledning til forbehold, idet vi samtidig anfører, at det videnskabelige grundlag vurderes at være i orden. Det er regeringens vurdering, at der ikke er politiske eller menneskeretlige forhold, der stiller sig i vejen for en dansk tilslutning til fornyelse af protokollen.

Pia Olsen Dyhr roste fødevareministeren for, at det var lykkedes ham at få Kommissionen til at fremsende evalueringsrapporterne. Hun lovede, at man nok skulle holde dem fortroligt.

Hun var enig i regeringens linje om, at man ville afvente evalueringsrapporterne, før man sagde ja. Hun betegnede det som godt, at São Tomé og Príncipe ville bekæmpe ulovligt fiskeri.

Fødevareministeren glædede sig ligesom Pia Olsen Dyhr over, at vi nu får fremsendt evalueringsrapporterne.

4. Henstillinger fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om nye protokoller til eksisterende fiskeripartnerskabsaftaler

– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3068 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Fødevareministeren: Fiskeriprotokoller til fiskeripartnerskabsaftaler med sydlige lande og Grønland indeholder fiskerimulighederne inden for rammerne af de enkelte fiskeripartnerskabsaftaler og EU's betaling herfor. Fiskeriprotokollerne løber i en periode, der aftales mellem parterne, typisk 3-6 år.

Forud for indgåelsen af hver enkelt ny fiskeriprotokol fremlægger Kommissionen en henstilling til Rådet om bemyndigelse til at indlede forhandlinger. For den nærmere beskrivelse af forhandlingsdirektiverne vil jeg henvise til samlenotatet.

I lyset af Folketingets interesse for fiskeripartnerskabsaftalerne fremlægger jeg som noget nyt forhandlingsdirektiver til fornyelse af fiskeriprotokoller. Da forhandlingsdirektiverne er ensartede i deres form og indhold, lægger jeg op til, at de enkelte forhandlingsdirektiver ikke fremlægges for hver enkelt aftale. Jeg forelægger således her en samlet orientering om disse.

I tilfælde, hvor aftalerne skønnes at have en væsentlig politisk interesse eller stor økonomisk betydning, vil henstillingerne blive forelagt særskilt for udvalget – som for eksempel med Marokko. Tilsvarende gælder, hvis der er tale om helt nye aftaler.

Fra dansk side vil vi holde os til de principper, som vi var enige om på samrådet i Fødevareudvalget den 12. januar:

En godkendelse af forhandlingsdirektiver om en ny fiskeriprotokol er et indledende skridt. Den endelige stillingtagen til godkendelse af fornyelse af en fiskeriprotokol, som parterne måtte opnå enighed om, vil selvfølgelig blive forelagt Folketingets Europaudvalg.

Fra regeringens side vil der i vurderingen af endelig stillingtagen til godkendelse af fornyelsen af en fiskeriprotokol blive foretaget en samlet vurdering af aftalen.

Ole Vagn Christensen spurgte, om vi kan sikre, at der er en biologisk rådgivning, således at det sikres, at aftalerne ikke tømmer de pågældende landes ressourcer.

Fødevareministeren svarede, at der har været biologisk rådgivning fra den organisation, som tager sig af det sydlige Afrika, og aftalerne ligger inden for, hvad den biologiske rådgivning anbefaler.

FO 5. Forslag til Rådets afgørelse om indgåelse af en et-årig forlængelse af den eksisterende protokol om fastsættelse af de fiskerimuligheder og den finansielle modydelse, der er omhandlet af fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko, og

Henstilling fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger på Den Europæiske Unions vegne om en ny protokol til fiskeripartnerskabsaftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Marokko

– *Tidlig forelæggelse*

Rådsmøde 3068 – bilag 2 (supplerende samlenotat)

Fødevareministeren: Fiskeripartnerskabsaftalen med Marokko er en meget vanskelig sag, og det er ikke en let forhandlingssituation for Kommissionen, men jeg synes ikke, forløbet over de sidste dage har været optimalt. Jeg vil beklage den sene oversendelse af det supplerende samlenotat, men vi har gjort alt for at få sagen grundigt belyst.

Kommissionen oplyste i Coreper i onsdags, at der i dag fredag vil blive fremlagt et forslag til en henstilling om at bemyndige Kommissionen til at forhandle en etårig fornyelse af fiskeriprotokollen med Marokko. Den nuværende fiskeriprotokol udløber ved udgangen af februar 2011.

Vi har fået oplyst, at Kommissionen midt i december 2010 har modtaget dokumentation fra Marokko angående spørgsmålet om aftalens fordele for lokalbefolkningen i Vestsahara. Kommissionen har brug for tid til at analysere og vurdere dokumentationen fra Marokko, inden der kan indgås en længerevarende protokol. Det er baggrunden for Kommissionens forslag om at indlede forhandlinger om en etårig fornyelse af protokollen.

Der er ønske om en meget hurtig fornyelse af fiskeriprotokollen med Marokko for at undgå et stop i fiskeriet, når protokollen udløber med udgangen af denne måned.

Selve bemyndigelsen til at indlede forhandlingerne kan vedtages af Rådet alene. Ligeledes vil en eventuel midlertidig anvendelse af en ny fiskeriprotokol kunne vedtages af Rådet. Men når det kommer til den endelige godkendelse af fiskeriprotokollen, sker det efter godkendelse af Europa-Parlamentet og med vedtagelse i Rådet.

Kommissionen kan dog også på basis af den paraferede protokol udstede fiskeritilladelser til EU-fartøjer i 6 måneder, uanset at protokollen endnu ikke er vedtaget af Rådet. Det må vi forvente, at Kommissionen vil gøre, hvis der indgås en ny protokol.

Inden indgåelsen af en længerevarende protokol er det vigtigt, at Kommissionen har den fornødne tid til at analysere og vurdere dokumentationen fra Marokko. Så der kan etableres dokumentation for, at fiskeripartnerskabsaftalen er til gavn for

lokalbefolkningen i Vestsahara. Der skal også sikres tid til, at Rådet kan modtage Kommissionens vurdering og have tid til at evaluere denne.

Jeg mener derfor, at vi skal signalere en vis fleksibilitet, da det er en meget vigtig aftale for både Marokko og EU.

Der kan derfor blive behov for en kortere fornyelse af fiskeriprotokollen, men jeg mener, at en etårig fornyelse er alt for lang. Derfor mener jeg, at Kommissionen kun skal bemyndiges til at forhandle en fornyelse af fiskeriprotokollen med Marokko, der er væsentligt kortere end et år.

Men det er min klare forventning, at vi ikke bliver imødekommet, så vi kommer til at stemme imod forslaget. Det har selvfølgelig altid omkostninger, og det kan præge andres medlemsstaters holdning til fiskerisager, der er vigtige for Danmark.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går ud på, at man fra dansk side lægger afgørende vægt på, at fornyelsen af fiskeriprotokollen bliver væsentligt kortere end et år.

Endvidere vil man fra dansk side lægge afgørende vægt på, at der fremlægges dokumentation for, at fiskeripartnerskabsaftalen er til fordel for Vestsaharas lokalbefolkning, førend Kommissionen bemyndiges til at indlede forhandlinger om en længerevarende fornyelse af fiskeriprotokollen. Ligeledes skal der være tid til, at Rådet modtager og evaluerer en vurdering fra Kommissionen.

Endelig vil man fra dansk side løbende arbejde for principperne, der blev fremlagt på samrådet om fiskeripartnerskabsaftaler i Folketingets Fødevarerudvalg den 12. januar 2011.

Pia Olsen Dyhr sagde, at problemet er, at Marokko har besat Vestsahara, ud for hvis kyst fiskeriet finder sted. Hun fandt det kritisabelt, at man ville forlænge aftalen med Marokko. Hun henviste til fødevareministeren svar af 11. januar på spørgsmål 107 fra Fødevarerudvalget, hvor der står meget klart: "At Vestsaharas fremtidige tilhørsforhold ikke bliver præjudiceret, og at aftalen er i overensstemmelse med Folkeretten vil være afgørende betingelser for en eventuel indgåelse af en ny fiskeriprotokol." Selv om der kun er tale om en forlængelse, er den simpelt hen i strid med Folkeretten. Derfor kunne hun ikke støtte forslaget om en forlængelse.

Hun tilføjede, at Enhedslisten også er imod en forlængelse.

Den fungerende formand oplyste, at dette havde Enhedslisten, som på grund af det lange møde ikke mere var repræsenteret i udvalget, også meddelt hende.

Ole Vagn Christensen spurgte, om fødevareministeren havde nogen fornemmelse af, om vores ønske om en væsentlig kortere forlængelse kunne blive imødekommet. Han mente, det var vigtigt med den afrapportering, som fødevareministeren er inde på.

Fødevarerministeren mente, en forlængelse på et år er for længe, og at vi skal have rapporter om, hvordan det udvikler sig. Han sagde til Ole Vagn

Christensen, at regeringen maksimalt kan acceptere en forlængelse på 6 måneder – og kun på betingelse af at der samtidig kommer et krav om en løbende afrapportering fra Kommissionen til Rådet.

Niels Helveg Petersen ville uden glæde men under de foreliggende omstændigheder tilslutte sig regeringen forhandlingsoplæg, idet han mente, det var den linje, der gav størst mulighed for at øve indflydelse.

Ole Vagn Christensen ville også godt give mandatet under de nævnte forudsætninger.

Pia Adelsteen havde ingen problemer med forhandlingsoplægget.

Den fungerende formand konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten havde ytret sig imod det.